

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av konventionen om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt samt av vissa bestämmelser i protokollet i anslutning därtill

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att Riksdagen godkänner den i Haag år 1954 ingångna konventionen om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt samt protokollet i anslutning därtill.

Avsikten med konventionen är att skydda kulturegendom i händelse av väpnad konflikt eller ockupation. Konventionen ålägger parterna att vidta vissa skyddsåtgärder redan under fredstid. Protokollet innehåller bestämmelser om beslagtagande och återlämnande av kulturegendom som i strid med konventionen bortförts från ett ockuperat område.

Konventionen och protokollet trädde internationellt i kraft år 1956. För Finlands del

träder konventionen och protokollet i kraft tre månader efter det att anslutningsinstrumenten har deponerats. Meningen är att Finland skall tillträda konventionen och protokollet så snart som möjligt.

I propositionen ingår ett lagförslag om godkännande av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i protokollet till konventionen och om tillämpningen av protokollet. Riksdagens samtycke till konventionen önskas på grund av konventionens allmänna betydelse och på grund av den nära anknytningen mellan konventionen och protokollet. Lagen avses träda i kraft samtidigt som konventionen och dess protokoll.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och ärendets beredning

Konventionen om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt (i det följande kallad konventionen) och protokollet till den öppnades för undertecknande i Haag år 1954 och de trädde i kraft internationellt år 1956. Konventionen bereddes under de första verksamhetsåren för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco), då verksamheten i hög grad koncentrerades till återuppbyggnaden av det krigshärjade Europa. Protokollet till konventionen har beretts i samband med konventionen, men det utgör ett separat folkrättsligt instrument. En stat som ansluter sig till konventionen kan således låta bli att ansluta sig till protokollet.

För närvarande är 80 stater parter till konventionen och 66 stater har tillträtt protokollet. Bland konventionsparterna återfinns nästan alla europeiska länder. Av de nordiska länderna har Norge tillträtt konventionen och dess protokoll år 1961 och Sverige år 1985.

Flera internationella överenskommelser har upprättats för att skydda kulturegendom, och Finland har tillträtt de flesta av dem. Av de universella överenskommelserna kan nämnas den år 1972 ingångna konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv (FördrS 19/87) som avser att skydda fast kulturegendom och naturegendom i fredstid. Konventionen tillämpas bl.a. när i konventionen avsedd egendom hotas av förstörelse till följd av en naturtilldragelse eller människans handlande.

Av de regionala överenskommelserna kan nämnas den inom ramen för Europarådet år 1954 upprättade europeiska kulturkonventionen (FördrS 6/1970) och 1985 års konvention om skydd för byggnadskulturarvet i Europa (FördrS 10/1992). Finland har tillträtt dessa konventioner. I Europarådet har dessutom en reviderad konvention om skydd för fornlämningar och fornfynd förra året öppnats för undertecknande, vilken ännu inte har trätt i kraft internationellt.

De nämnda konventionerna innehåller inga särskilda bestämmelser om skydd för kulturegendom uttryckligen i händelse av väpnad konflikt. Bestämmelserna i vissa andra äldre internationella överenskommelser har dock nära anknytning till skyddet av kulturegendom i händelse av väpnad konflikt. I reglementet angående lagar och bruk i lantkrig, som hör till VI konventionen från 1907 års fredskonferens i Haag (FördrS 11/24), förutsätts det i kapitlet som gäller medel att skada fienden, belägringar och bombardemang, att åtgärder vidtas för att bevara bl.a. byggnader avsedda för konst, vetenskap och välgörenhet samt historiska minnesmärken och för att utmärka sådana platser och informera om dem.

Konventionen har nära anknytning också till 1977 års tilläggsprotokoll I och II (FördrS 81—82/1980) till 1949 års Genève-konventioner angående förbättrande av sårades och sjukas behandling vid stridskrafterna, krigsfångars behandling samt skydd för civilpersoner (FördrS 7—8/1955). Tilläggsprotokollen gäller skydd för offren i internationella väpnade konflikter och i väpnade konflikter utan internationell karaktär. I tilläggsprotokollen finns också bestämmelser som avser skydd för miljön samt för sådana institutioner och konstruktioner som kunde utgöra fara för människorna om de skadades. Enligt en vid tolkning betyder detta att krigshandlingar inte får riktas mot t.ex. oljefält, kemiska fabriker eller andra fabriker eller anläggningar som producerar farliga ämnen.

Det nämnda reglementet till VI konventionen från 1907 års fredskonferens i Haag, 1949 års Genève-konvention eller dess tilläggsprotokoll innehåller dock inte uttryckliga bestämmelser om skydd för kulturegendom. Inte heller de andra tidigare nämnda konventionerna erbjuder tillräckligt skydd för kulturegendom vid väpnad konflikt. Haagkonventionen av år 1954

och dess protokoll är därför den viktigaste internationella överenskommelsen på detta område.

Återlämnande av kulturegendom som olagligt bortförts från ett ockuperat territorium under en väpnad konflikt utgör också en väsentlig del av skyddet av kulturegendom. Protokollet till konventionen gäller uttryckligen dessa frågor. I detta sammanhang kan nämnas den inom ramen för Unesco år 1972 upprättade konventionen för förhindrande av illegal handel med kulturegendom, vilken gäller skydd för lös egendom i såväl fredstid som vid väpnad konflikt. Finland har tills vidare inte anslutit sig till denna konvention. En konvention om återlämnande av kulturegendom som stulits eller illegalt utförts ur landet är också under beredning inom ramen för Internationella privaträttsinstitutet i Rom (Unidroit).

Denna proposition om anslutning till konventionen och dess protokoll har beretts som tjänsteuppdrag vid utrikesministeriet och undervisningsministeriet. Under beredningen hördes justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, museiverket och Finlands Unesco-kommission.

2. Konventionen och dess protokolls huvudsakliga innehåll

Konventionen består dels av den egentliga konventionstexten och dels av tillämpningsföreskrifter som kompletterar den. I konventionen avser kulturegendom lös och fast egendom som är av betydelse för kulturarvet. Också byggnader som är avsedda för uppbevaring och utställning av sådan egendom, t.ex. museer och arkiv, omfattas av konventionen.

I konventionen finns dels bestämmelser som gäller i fredstid och dels bestämmelser som tillämpas i händelse av en väpnad konflikt. De fördragslutande parterna förbinder sig att respektera kulturegendom i fredstid, på såväl sitt eget territorium som på de andra fördragslutande parternas territorier, och de skall, likaså redan under fredstid, vidta de åtgärder som de finner nödvändiga för att skydda kulturegendom. Detta betyder att de fördragslutande parterna skall avhålla sig från att använda kulturegendomen och dess närmaste omgivning för ändamål som i händelse av en väpnad konflikt kunde utsätta egendomen för förstörelse. Skyddet av kulturegendom skall

också beaktas i militära reglementen och militär utbildning. För att underlätta identifieringen av kulturegendom kan denna märkas ut med ett emblem som beskrivs i konventionen.

De bestämmelser som skall tillämpas under en väpnad konflikt är förpliktande för parterna i konflikten och i vissa fall också för stater som inte deltar i konflikten. De parter i en konflikt som inte har internationell status bör åtminstone tillämpa konventionens bestämmelser om respekt för kulturegendomen.

Konventionen förpliktar de fördragsslutande staterna att respektera kulturegendom samt att säkerställa bevarandet av den under väpnade konflikter. Detta betyder bl.a. att fientliga handlingar inte får riktas mot egendomen. Avvikelse från denna bestämmelse får göras endast om tvingande militära skäl så kräver. En ockupationsmakt förbinder sig att skydda kulturegendomen på det ockuperade territoriet.

På de villkor som anges i konventionen kan ett begränsat antal förvaringsplatser, som utgör skydd för lös egendom, samt viktig fast kulturegendom sättas under särskilt skydd. En förutsättning är att egendomen befinner sig på ett tillräckligt långt avstånd från militärt viktiga mål och att den inte används för militära ändamål. Under en väpnad konflikt kan en fördragsslutande part inrätta improviserade skyddsrum för kulturegendom, och ett sådant kan på vissa villkor också ställas under särskilt skydd. Dessutom kan kulturegendom transporteras under särskilt skydd.

Kulturegendom under särskilt skydd införs i ett register som upprätthålls av Unescos generaldirektör. I konventionen ingår bestämmelser om märkning av denna kulturegendom med ett karakteristiskt emblem. De fördragsslutande parterna förbinder sig att säkerställa immunitet för egendom under särskilt skydd. Avvikelser från skyddsbestämmelserna kan göras endast om tvingande militära skäl absolut kräver detta.

I händelse av en väpnad konflikt skall en skyddsmakt, som handlar för en part i konflikten, övervaka och också på annat sätt tillse verkställigheten av konventionen. I konventionen definieras skyddsmakter som stater som är ansvariga för tillvaratagandet av parternas i konflikten intressen.

De fördragsslutande parterna kan till en internationell lista utse personer, bland vilka en generalkommissarie utses, samt delegater, vilka bör godkännas av parterna i en väpnad kon-

flikt. Dessa skall under en väpnad konflikt sköta specialuppdrag som är nödvändiga med tanke på skyddet av kulturegendomen. Inom ramen för respektive ackreditering skall generalkommissarierna och delegaterna göra undersökningar och utföra andra åtgärder som bedöms nödvändiga för skyddet av egendomen.

Genom protokollet till konventionen försöker man förhindra att kulturegendom förs bort från ockuperat område. I protokollet finns också bestämmelser om förvarande av kulturegendom samt om återlämnande av den till den stat som varit ockuperad. En part till protokollet är skyldig att vid fientligheternas upphörande till myndigheterna i det ockuperade området returnera kulturegendom, som befinner sig på dess territorium och som förts ut ur landet i strid med konventionen. Den fördragsslutande part som skulle hindra utförelsen är också skyldig att betala skadestånd till den som innehar egendom som skall returneras, om denne har handlat i god tro.

3. Konventionens och dess protokolls betydelse

De senaste åren har en revidering av konventionen och dess protokoll varit aktuell, eftersom det inte längre kan anses att de helt motsvarar dagens behov. Den militära teknologitvecklingen och vissa procedurbestämmelserns osmidighet har anförts som de viktigaste orsakerna för en revidering. För närvarande anses det dock viktigast att effektivisera den praktiska tillämpningen av bestämmelserna i konventionen och att öka informationen om konventionens bestämmelser samt att så många stater som möjligt skulle ansluta sig till den.

Konventionen och dess protokoll har dock, trots att de delvis är föråldrade, bibehållit sin position som de viktigaste internationella instrumenten på området. Under den senaste tiden har konventionen, och i synnerhet bestämmelserna om det tekniska biståndet från Unesco, tillämpats i samband med flera konflikter t.ex. i Mellanöstern och det forna Jugoslavien.

Finland har traditionellt ansett det viktigt att skydda kulturegendom och att samarbeta internationellt för att förhindra krig och förstörelse. Finland är följaktligen part i flera konventioner som gäller dessa områden. Finlands anslutning till den föreliggande konventionen,

som 80 stater redan har tillträtt, är i överensstämmelse med Finlands linje i denna fråga.

En anslutning till konventionen skulle öka det internationella skyddet för Finlands kultu-egendom. Kännedomen om kultu-egendomen och det internationella kultursamarbetet skulle även öka. Det är meningen att Finland skall sända en förteckning över kultu-egendom, som bör ställas under särskilt skydd i enlighet med konventionen, till Unescos generalsekreterare efter det att Finland har tillträtt konventionen. Arbetet på förteckningen inleds inom en nära framtid.

4. Skyddandet i Finland av kultu-egendom

Enligt 40 § beredskapslagen (1080/91) skall statliga myndigheter och affärsverk samt kommunerna genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också vid undantagsförhållanden. Förberedelserna leds, övervakas och koordineras av statsrådet samt av ministerierna inom sitt förvaltningsområde.

Enligt lagen om befolkningsskydd (438/1958) är syftet med befolkningsskyddet att skydda befolkning och egendom mot ödeläggelse, försakad av krig och andra därmed jämförbara förhållanden, samt att begränsa skadorna och mildra verkningarna av dem. Befolkningsskyddet grundar sig på organisationer som verkar under normala förhållanden och på myndigheternas ansvar för skötseln av uppgifterna också under undantagsförhållanden. Statens, kommunernas och kommunalförbundens myndigheter, andra offentliga samfund samt statens affärsverk är sålunda skyldiga att sköta befolkningsskyddsuppgifter som hör till deras verksamhetsområde.

Befolkningsskyddets högsta ledning och tillsyn ankommer på inrikesministeriet. I länen leds och övervakas befolkningsskyddsverksamheten av länsstyrelserna. På lokal nivå sköts befolkningsskyddet av kommunerna. Skyddet för kultu-egendom enligt konventionen hör också till undervisningsministeriet med stöd av såväl beredskapslagen som beredskapskyldigheten enligt lagen om befolkningsskydd. Meningen är att frågan skall ingå i föreskrifter och

bestämmelser om beredskapsplanering och befolkningsskyddsuppgifter inom undervisningsministeriets förvaltningsområde.

I de kommunala räddningstjänstplanerna räknas kulturhistoriskt betydande objekt numera upp som särskilda objekt, beträffande vilka särskilda förberedelser bör vidtas med tanke på räddningsinsatser. Meningen är att inventeringen av objekt och planeringen av skyddsåtgärder enligt konventionen skall beaktas även i räddningstjänstplanerna, och detta kommer sålunda att främja även skyddet av kultu-egendom vid bränder och andra olyckor under normala förhållanden.

Dessutom kommer museiverket och försvarsförvaltningen att dra försorg om genomförandet av konventionen. Enligt förordningen om museiverket (119/92) har museiverket till uppgift att bl.a. leda och utveckla landets fornminnesförvaltning, vara sakkunnigmyndighet på området, sköta och tillse kulturarvet samt utföra forskning och rådgivnings- och upplysningsverksamhet som gäller bevarandet av kulturarvet. Detta innebär att det blir museiverkets uppgift att identifiera de objekt som avses i konventionen samt att biträda med expertis i andra frågor som gäller kultu-egendomen.

Försvarsförvaltningens uppgift är att bedöma om de villkor som avses i artikel 8 i konventionen uppfylls av egendom som skall få särskilt skydd. Dessutom handhar försvarsförvaltningen de uppgifter som anges i artikel 7. Beväringar och stamanställda får numera humanitär utbildning, som bl.a. tar upp krigets lagar. De utbildningsmål som avses i konventionen kunde anknytas till denna utbildning.

5. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

Konventionen har inga direkta ekonomiska eller organisatoriska verkningar. De uppgifter som i fredstid följer av konventionen kan skötas utan att stat och kommun anställer mera personal.

Enligt lagförslaget i propositionen kommer finska staten att bli skyldig att i de fall som anges i lagförslaget betala ersättning för den skada som en rättsinnehavare förorsakats av att kultu-egendom från ett ockuperat område beslagtogs och återlämnats. I vissa fall kan Finland kräva den stat som enligt protokollet

till konventionen är ersättningsskyldig för de ersättningar som sålunda har betalats.

En ersättning som skall betalas med statliga medel kan uppgå till betydande belopp. De fall

där ersättning kommer i fråga är dock så sporadiska och sällsynta att det inte kan anses att ersättningsskyldigheten har verkningar på statsekonomi.

DETALJMOTIVERING

1. Innehållet i konventionen och de kompletterande tillämpningsföreskrifterna

KONVENTIONEN

KAPITEL I. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM SKYDD

Enligt **artikel 1** avser begreppet kulturegendom utan hänsyn till ursprung eller ägare

— lös och fast egendom av stor betydelse för varje folks kulturarv

— byggnader vars huvudändamål är att vara förvarings- eller utställningsplats för sådan lös kulturegendom som avses ovan

— centra som inrymmer ett stort antal av sådan kulturegendom som avses ovan ("centra för kulturminnesmärken").

I artikeln uppräknas exempel på kulturegendom som avses i konventionen.

Enligt **artikel 2** avses vid tillämpningen av konventionen med skydd för kulturegendom skydd av kulturegendom och respekt för den.

Artikel 3 innehåller en grundläggande skyldighet att skydda kulturegendom. Under fredstid måste de fördragsslutande parterna förbereda skyddandet av kulturegendom med tanke på en väpnad konflikt. En fördragsslutande part bestämmer själv vilka åtgärder den anser nödvändiga för skyddandet av kulturegendomen.

Enligt **artikel 4** betyder respekt för kulturegendom att de fördragsslutande parterna avhåller sig från att använda egendom eller dess omedelbara omgivning, som finns inom partens eget eller andra fördragsslutande parters territorium, för ändamål som kunde utsätta dem för skada eller förstörelse i händelse av väpnad konflikt. De fördragsslutande parterna skall också avhålla sig från fientliga handlingar riktade mot sådan egendom. Artikeln gäller också sådana fall då en fördragsslutande part

har ockuperat en annan fördragsslutande parts territorium. Dessa förpliktelser kan åsidosättas endast i de fall då militära skäl absolut kräver sådant åsidosättande.

De fördragsslutande parterna åtar sig vidare att förbjuda, förhindra och vid behov sätta stopp för vandalism som riktas mot kulturendomen. De förbinder sig att inte rekvirera lös egendom som finns på en annan fördragsslutande parts territorium, och de avhåller sig från varje vedergällningsaktion mot kulturegendom.

En fördragsslutande part befrias inte från förpliktelserna i denna artikel på den grund att en annan fördragsslutande part inte har vidtagit de skyddsåtgärder som avses i artikel 3.

I artikel 5 fastställs de åtgärder i anslutning till skyddandet av kulturegendom som en fördragsslutande part skall vidta om den helt eller delvis har ockuperat en annan fördragsslutande parts territorium.

Enligt **artikel 6** kan kulturegendom försees med ett karakteristiskt emblem för att underlätta identifieringen. Närmare bestämmelser om emblemet ingår i artikel 16 och i tillämpningsföreskrifternas artikel 17. I Finland kommer beslut om märkningen att fattas i samråd av de myndigheter som svarar för skyddet av kulturegendom.

Artikel 7 gäller de militära åtgärder som en fördragsslutande part skall vidta under fredstid för att garantera efterlevnaden av konventionen. Enligt stycke 1 skall en fördragsslutande part i sina militära reglementen införa bestämmelser som kan främja efterlevnaden av konventionen. Dessutom innehåller stycket också en allmän skyldighet för de fördragsslutande parterna att främja en anda av respekt för alla folks kultur och egendom bland sina väpnade styrkor.

Stycke 2 i artikeln förutsätter att det för de väpnade styrkorna planeras eller upprättas en administration eller specialtränad grupp som

säkerställer respekten för kulturegendomen. Denna administration eller grupp skall samarbeta med de civila myndigheter som svarar för skyddet av kulturegendomen.

Skyldigheterna enligt denna artikel sköts i Finland av försvarsförvaltningen. Reglering och utbildning kan fogas till gällande reglementen och utbildningsprogram om krigets lagar.

KAPITEL II. SÄRSKILT SKYDD

I **artikel 8** bestäms vilken kulturegendom som kan sättas under särskilt skydd samt villkoren för att sådant skydd skall medges.

Ett begränsat antal skyddsrum för att skydda lös kulturegendom i händelse av väpnad konflikt, centra för kulturminnesmärken och annan fast kulturegendom av mycket stor betydelse kan sättas under särskilt skydd.

En förutsättning för särskilt skydd är att

— egendomen befinner sig tillräckligt långt borta från stora industrier och viktiga, militärt känsliga mål (t.ex. flygplatser, radiostationer, järnvägsstationer);

— egendomen inte används för militära ändamål. I artikeln finns en närmare definition av vad som anses som användning för militära ändamål. Egendomen kan ställas under särskilt skydd även om den befinner sig nära ett viktigt militärt mål, om den fördragsslutande part som anholder om sådant skydd åtar sig att inte använda målet för militära ändamål och att avleda trafiken därifrån, i synnerhet om målet är ett viktigt trafikcentrum. Ett skyddsrum för lös egendom kan ställas under särskilt skydd oavsett var det ligger, om skyddsrummets konstruktion är sådan att det sannolikt inte kan skadas av bomber.

Särskilt skydd tillförsäkras kulturegendom genom att egendomen införs i ett speciellt internationellt register. Närmare bestämmelser om förfarandet och registret finns i konventionens tillämpningsföreskrifter.

Sedan konventionen trätt i kraft är det meningen att försvarsförvaltningen och de myndigheter som svarar för skyddet av kulturegendom skall samråda om den egendom som för Finlands del bör ställas under särskilt skydd.

Enligt **artikel 9** åtar sig de fördragsslutande parterna att garantera immunitet för kulturegendom under särskilt skydd.

Enligt **artikel 10** skall under väpnad konflikt

egendom under särskilt skydd förses med ett karakteristiskt emblem, som beskrivs i artikel 16. Denna egendom står under internationell kontroll i enlighet med tillämpningsföreskrifterna.

Enligt **artikel 11** kan immuniteten enligt artikel 9 för kulturegendom under särskilt skydd upphävas endast då det föreligger tvingande militär nödvändighet, och endast så länge som denna nödvändighet varar. Om en fördragsslutande part överträder förpliktelsen i artikel 9, är inte motparten heller skyldig att säkerställa immuniteten så länge överträdelsen pågår. Artikeln innehåller dessutom bestämmelser om hur det skall fastställas att nödvändighet föreligger och om anmälan om att immuniteten upphävs.

KAPITEL III. TRANSPORT AV KULTUREGENDOM

Enligt **artikel 12** kan transporter som uteslutande gäller flyttning av kulturegendom — inom en stats territorium eller till en annan stats territorium — ske under särskilt skydd. I artikeln fastställs villkoren för sådan transport. De fördragsslutande parterna avhåller sig från alla slag av fientliga handlingar mot transporter under särskilt skydd.

Enligt **artikel 13** kan transporten verkställas på de villkor som fastställs i denna artikel, om förfarandet enligt artikel 12 inte kan iakttas på grund av ärendets brådskande natur.

Enligt **artikel 14** åtnjuter kulturegendom under skydd som avses i artiklarna 12 och 13 och transportmedel som uteslutande används för att flytta sådan egendom immunitet mot beslagtagande, uppbringning och kapning. Artikeln begränsar dock inte rätten att företa visitering och kontroll.

KAPITEL IV. PERSONAL

Artikel 15 innehåller en förpliktelse att respektera också de personer som har till uppgift att skydda kulturegendom.

KAPITEL V. DET KARAKTERISTISKA EMBLEMET

I **artikel 16** definieras det karakteristiska

emblemet som enligt konventionen skall användas till i artikel 17 avsedda ändamål.

I **artikel 17** anges de ändamål för vilka emblemet får användas. Emblemet används ensamt eller tre gånger upprepat. Under väpnad konflikt får emblemet användas endast i de fall som anges i artikeln.

KAPITEL VI. KONVENTIONENS TILL- LÄMPNINGSSOMRÅDE

I **artikel 18** anges tidpunkten från vilken konventionen är tillämplig. Bortsett från de bestämmelser som tillämpas i fredstid (t.ex. artiklarna 3 och 7), är konventionen tillämplig efter krigsförklaring eller sedan annan väpnad konflikt uppstått mellan två eller flera av de fördragsslutande parterna. Om krigstillståndet erkänts av en eller flera av parterna påverkar inte saken. Konventionen tillämpas också när en fördragsslutande parts territorium ockuperats helt eller delvis, även om ockupationen inte möter väpnat motstånd.

Om någon part i konflikten inte är part i konventionen, binder dock konventionen de fördragsslutande parterna i deras inbördes relationer. Dessutom binder konventionen de fördragsslutande parterna i förhållande till den stat som inte är part till konventionen, om denna stat har förklarat att den godtar konventionens bestämmelser.

Artikel 19 gäller sådana nationella konflikter som uppträder inom någon fördragsslutande parts territorium. Parterna i en sådan konflikt skall tillämpa åtminstone de bestämmelser i konventionen som gäller respekt för kulturegendom. Parterna i en konflikt skall dessutom genom särskilda avtal söka verkställa konventionens övriga bestämmelser, helt eller delvis. Dessutom kan Unesco erbjuda sina tjänster åt parterna i konflikten.

KAPITEL VII. TILLÄMPNING AV KON- VENTIONEN

Enligt **artikel 20** anges förfarandet vid tillämpningen av konventionen i konventionens tillämpningsföreskrifter. Tillämpningsföreskrifterna är en separat, men integrerande del av konventionen. I tillämpningsföreskrifterna bestäms bl.a. om kontrollen och om särskilt skydd och transport av kulturegendom samt

om det karakteristiska emblemet.

Enligt **artikel 21** deltar i tillämpningen av konventionen också de skyddsmakter som är ansvariga för tillvaratagandet av parternas i konflikten intressen.

Enligt **artikel 22** skall skyddsmakterna alltid erbjuda sina tjänster då de anser det nödvändigt för att skydda kulturegendom. Detta gäller i synnerhet om det råder oenighet mellan parterna i en konflikt om tillämpningen eller tolkningen av konventionen eller tillämpningsföreskrifterna. Avsikten är att få parterna i konflikten att förhandla med varandra om en lösning av meningsskiljaktigheten.

Enligt **artikel 23** kan Unesco, inom ramen för sitt program och sina medel, lämna de fördragsslutande parterna teknisk hjälp med problem som gäller tillämpningen av konventionen eller tillämpningsföreskrifterna.

Enligt **artikel 24** kan de fördragsslutande parterna ingå särskilda avtal rörande alla frågor som de anser vara lämpliga för särskilda bestämmelser, dock utan att minska skyddet för kulturegendomen eller den personal som skyddar dessa värden.

Enligt **artikel 25** är avsikten att konventionens principer skall bli kända i stor utsträckning. Enligt artikeln åtar sig de fördragsslutande parterna att såväl i fredstid som under väpnad konflikt sprida konventionstexten i största möjligt utsträckning. De fördragsslutande parterna är i synnerhet skyldiga att låta studiet av texten ingå i den militära utbildningen och i mån av möjlighet också som ett led i sitt program för civil utbildning.

Enligt **artikel 26** skall de fördragsslutande parterna tillstålla varandra de officiella överläggningarna av denna konvention och dess tillämpningsföreskrifter. De fördragsslutande parterna skall minst vart fjärde år sända Unescos generaldirektör en rapport om de åtgärder som vidtagits för verkställandet av konventionen.

Enligt **artikel 27** kan Unescos generaldirektör sammankalla representanter för de fördragsslutande parterna för att utreda problem rörande tillämpningen av konventionen och dess tillämpningsföreskrifter och för avge rekommendationer i detta hänseende. Ett sådant möte kan också revidera konventionen och tillämpningsföreskrifterna i enlighet med bestämmelserna i artikel 39, om majoriteten av de fördragsslutande parterna är representerad.

I **artikel 28** förutsätts det att överträdelse av

eller order om överträdelse av bestämmelserna i konventionen skall straffas i enlighet med straffrättsliga eller disciplinära stadganden. I Finland straffas dylika brott antingen enligt straffstadgandena om krigsförbrytelser (SL 13 kap. 1 och 3 §§) eller enligt andra straffstadganden (SL 13 kap. 2 §, 35 kap. 2 §, 34 kap. 2 och 5 §§ samt 45 kap. 2 §).

SLUTBESTÄMMELSER

Artiklarna 29—40 innehåller sedvanliga slutbestämmelser där det bestäms om undertecknande, ratificering och ikraftträdande samt om ändring och uppsägning av konventionen och om underrättelser som gäller den. För en stat som ansluter sig till konventionen träder den i kraft tre månader efter det att anslutningsinstrumentet har deponerats.

TILLÄMPNINGSFÖRESKRIFTERNA TILL KONVENTIONEN

KAPITEL 1. KONTROLL

Enligt **artikel 1** upprätthåller Unescos generaldirektör en lista över de personer som av de fördragsslutande parterna har utsett vara kvalificerade för uppdrag som generalkommissarie för kulturegendom.

I **artikel 2** bestäms hur kontrollen skall organiseras. När en fördragsslutande part råkar in i en väpnad konflikt

— utser den stat som deltar i konflikten en representant för den kulturegendom som finns på dess territorium,

— utser en fördragsslutande part som ockuperat en annan stats territorium en särskild representant för kulturegendomen på det ockuperade området,

— utser skyddsmakten för varje part i konflikten en delegat enligt artikel 3 för den part i den väpnade konflikten som respektive skyddsmakt företräder,

— utses en generalkommissarie för kulturegendom för den berörda fördragsslutande parten i enlighet med artikel 4.

Enligt **artikel 3** utser skyddsmakterna sina delegater, vilka arbetar på partens i tvisten territorium, bland medlemmarna i sin diplomatiska eller konsulära kår eller bland andra personer. Utnämmandet förutsätter samtycke av stationeringslandet.

Enligt **artikel 4** väljs generalkommissarien

bland personerna på den internationella listan efter gemensam överenskommelse mellan stationeringslandet och de skyddsmakter som agerar på motpartens vägnar. Om dessa inte lyckas nå en överenskommelse, utses generalkommissarien av Internationella domstolens president. Generalkommissarien får emellertid inte påbörja sitt uppdrag innan stationeringslandet har godkänt utnämningen.

I **artikel 5** bestäms om delegaternas uppgifter. De skall notera överträdelser av konventionen och med stationeringslandets samtycke undersöka dem samt göra framställningar för att få överträdelserna att upphöra. Delegaterna skall stå i kontakt med generalkommissarien.

I **artikel 6** bestäms om generalkommissariens uppgifter. Generalkommissarien har en central ställning när det gäller skyddet av stationeringslandets kulturegendom under en väpnad konflikt. I samråd med stationeringslandet och berörda delegater handhar han samtliga ärenden som föreläggs honom i samband med tillämpningen av konventionen. Med stationeringslandets samtycke kan generalkommissarien beordra undersökning eller själv leda en sådan, och hos parterna i konflikten eller skyddsmakterna kan han göra de framställningar och utredningar som han bedömer nödvändiga.

Enligt **artikel 7** kan generalkommissarien utse inspektörer och experter för att bistå honom. Sådana utnämningar skall godkännas av stationeringslandet.

I **artikel 8** ställs vissa krav på generalkommissariens, delegaternas, inspektörernas och experternas verksamhet. De får inte under några förhållanden överskrida sina befogenheter. De skall särskilt beakta stationeringslandets säkerhetsbehov och agera i enlighet med de krav som ställs på grund av den militära situationen enligt underrättelse från den berörda fördragsslutande parten.

I **artikel 9** bestäms om ställföreträdare för skyddsmakterna och om dessas uppgifter då en part i en konflikt inte, eller inte längre, kommer i åtnjutande av en skyddsmakts verksamhet.

Enligt **artikel 10** sköter stationeringslandet om lön och utgifter för generalkommissarien samt för inspektörer och experter. Lön och utgifter för skyddsmakternas delegater avtalas mellan skyddsmakterna och de stater för vilka skyddsmakterna verkar.

KAPITEL II. SÄRSKILT SKYDD

Enligt **artikel 11** kan improviserade skyddsrum, som en fördragsslutande part på grund av oföretsda omständigheter måste inrätta, ställas under särskilt skydd på de villkor som nämns i artikeln. När villkoren har uppfyllts, kan generalkommissarien be Unescos generaldirektör föra in det improviserade skyddsrummet i det i artikel 12 avsedda registret.

Artikel 12 innehåller de primära bestämmelserna om registret enligt artikel 8 i konventionen. Registret förs av Unescos generaldirektör. I artikeln fastställs också registrets struktur.

Enligt **artikel 13** skall en ansökan om anteckning av kulturegendom i registret göras hos Unescos generaldirektör. I artikeln finns bestämmelser om ansökans innehåll. Vid ockupation har även den ockuperande staten rätt att inge sådan ansökan.

Enligt **artikel 14** kan en fördragsslutande part protestera mot ansökan om registrering. Det går att motsätta sig registrering av två skäl: egendomen är inte kulturegendom, eller egendomen uppfyller inte villkoren i artikel 8 i konventionen. Kulturegendom kan också få provisorisk anteckning i registret, om den fördragsslutande part som begärt registrering blir invecklad i en väpnad konflikt efter det att ansökan inlämnats.

En registreringstvist kan lösas genom skiljeförfarande. En part i en registreringstvist kan emellertid förklara att den inte önskar använda skiljeförfarande. Härvid skall Unescos generaldirektör översända protesten till de fördragsslutande parterna, som kan godkänna den med två tredjedels majoritet.

I **artikel 15** ingår detaljerade bestämmelser om upprätthållandet av registret.

I **artikel 16** bestäms om upphävande av registrering eller av provisorisk registrering enligt artikel 14.

KAPITEL III. TRANSPORT AV KULTURFÖREMÅL

I **artikel 17** bestäms förfarandet för erhållande av immunitet för transport av kulturegendom. En ansökan om förflyttning under särskilt skydd av kulturegendom skall inges till generalkommissarien för kulturegendom. Av ansökan skall framgå de omständigheter som nämns i artikeln. Generalkommissarien skall

samråda med skyddsmakternas delegater om de föreslagna åtgärderna, och meddela parterna i konflikten om flyttningen. Generalkommissarien utser en eller flere inspektörer som skall förvissa sig om att transporten sker i enlighet med konventionen.

I **artikel 18** finns bestämmelser om transport av kulturegendom till en annan stats territorium, dvs. till depositariestaten. Depositariestaten skall sköta om kulturegendom som flyttas till dess territorium och returnera den inom sex månader från den dag då detta begärdes. I speciella fall kan depositariestaten flytta egendomen till en tredje stat med samtycke av den deponerande staten.

Enligt **artikel 19** kan en fördragsslutande part som ockuperar en annan fördragsslutande parts territorium transportera kulturegendom till ett skyddsrum på det ockuperade territoriet, även om parten inte kan iaktta förfarandet enligt artikel 17. Transporten anses inte strida mot konventionen om generalkommissarien konstaterar att transporten är nödvändig.

KAPITEL IV. DET KARAKTERISTISKA EMBLEMET

I **artikel 20** bestäms hur emblemet skall användas.

Enligt **artikel 21** får en speciell armbindel bäras av den personal som ansvarar för skyddet av kulturegendom och för kontrollen enligt tillämpningsföreskrifterna. De skall också ha ett identitetskort som varje fördragsslutande part utarbetar med ledning av den modell som finns i föreskrifterna.

2. Protokollets innehåll

Kapitel I

Enligt **stycke 1** åtar sig en fördragsslutande part att förhindra utförsel av kulturegendom från ett av den ockuperat territorium.

Enligt **stycke 2** åtar sig en fördragsslutande part att förvara kulturegendom som införts till dess territorium från ockuperat område.

Enligt **stycke 3** åtar sig en fördragsslutande part att vid fientligheternas upphörande returnera kulturegendom som utförts i strid mot principerna i punkt 1. Sådan egendom får inte kvarhållas som krigsskadestånd.

Enligt **stycke 4** skall den fördragsslutande

part som var skyldig att förhindra utförsel av kulturegendom från ett ockuperat territorium betala ersättning till den som i god tro innehar egendom som skall returneras i enlighet med föregående stycke.

Kapitel II

Enligt **stycke 5** skall en fördragsslutande part vid fientligheternas upphörande returnera kulturegendom som av en annan fördragsslutande part deponerats på dennes territorium i syfte att skydda egendomen under en väpnad konflikt.

Styckena 6—15 innehåller slutbestämmelser om underrättelser och förklaringar som gäller protokollet samt om undertecknande, ratificering, ikraftträdande och uppsägning av protokollet. En stat kan i samband med undertecknandet, ratificeringen eller anslutningen förklara att bestämmelserna i kapitel I eller kapitel II inte binder den staten.

3. Lagen om godkännande av vissa bestämmelser i protokollet om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt och om tillämpningen av protokollet

Lagförslaget gäller sådan i punkt a i artikel 1 i konventionen avsedd lös egendom som är av stor betydelse för varje folks kulturarv. Som exempel på sådan kulturegendom nämns konstverk, manuskript, böcker och andra föremål av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt intresse samt vetenskapliga samlingar och betydande samlingar av böcker eller arkiv eller av reproduktioner av ovan nämnd egendom.

1 §. Paragrafen innehåller det sedvanliga blanketstadgandet om godkännande av de bestämmelser i protokollet som hör till lagstiftningens område.

2 §. Stycke 2 i protokollet uppställer en absolut skyldighet för de fördragsslutande parterna att förvara i stycke 1 i protokollet avsedd kulturegendom, som införs till en fördragsslutande parts territorium från ockuperat område. I överensstämmelse med denna skyldighet stadgas det i paragrafen att kulturegendom som förs in i Finland skall tas i beslag på begäran av justitieministeriet (2 § 1 mom.). Vid tagandet i beslag iakttas i tillämpliga delar bestämmel-

serna i tvångsmedelslagen (450/87), vilka tillämpas vid förundersökning. Om beslag beslutar en anhållningsberättigad tjänsteman på order av justitieministeriet. En polisman eller tullman får i brådskande fall ta ett föremål i beslag även utan order från en anhållningsberättigad tjänsteman. För att hitta ett föremål kan även i 5 kap. tvångsmedelslagen avsedd husrannsakan, kroppsvisitation och kroppsbesiktning genomföras. Husrannsakan kunde sålunda utföras om det finns synnerligen giltiga skäl att anta att ett föremål som skall tas i beslag kan påträffas. (Tvångsmedelslagen 5 kap. 1 § 2 mom.)

3 §. Enligt paragrafens 1 mom. skall beslut om beslag underställas domstol för fastställelse inom en månad från det att beslutet fattades. Ärendet behandlas vid Helsingfors tingsrätt eller vid domstolen på den ort där beslaget har verkställts.

Enligt paragrafens 2 mom. bestämmer domstolen, då den fastställer beslagtagandet, hur länge åtgärden skall gälla. Domstolen kan bestämma att åtgärden skall gälla under en viss tid eller tills vidare, t.ex. om den egendom som är föremål för beslag inte kan returneras på grund av att den väpnade konflikten pågår. Giltighetstiden för ett beslag kan förlängas på begäran av den anhållningsberättigade tjänstemannen, under förutsättning att denna anhållan har gjorts innan tidsfristen löper ut.

Enligt paragrafens 3 mom. gäller för hävning, ändringssökande och återlämnande av beslagtaget föremål i tillämpliga delar vad som är stadgat i 4 kap. 11 § 1 mom. samt 16 och 17 §§ tvångsmedelslagen. Ett beslag skall sålunda hävas så snart det inte längre behövs (Tvångsmedelslagen 4 kap. 11 § 1 mom.). I domstolens beslut om beslag får ändring sökas genom särskilda besvär, men besvär hindrar inte att beslaget verkställs (Tvångsmedelslagen 4 kap. 16 § 1 mom.). Ändring får inte sökas i beslut om förlängning av giltighetstiden för beslag (16 § 2 mom.). I 4 kap. 17 § tvångsmedelslagen stadgas om återlämnande av beslagtaget föremål efter det att beslaget har hävts.

4 §. På begäran av en främmande stat beslutar justitieministeriet om återlämnandet av beslagtagen egendom till den behöriga myndigheten i den främmande staten (1 mom.).

Innan justitieministeriet fattar beslut i ärendet, skall ministeriet informera föremålets ägare och annan rättsinnehavare om den främmande statens begäran, med motivering, utom

i det fall att justitieministeriet anser att Finland inte har returneringsplikt enligt protokollet. Rättsinnehavaren skall samtidigt uppmanas att inom den utsatta fristen underrätta justitieministeriet om han motsätter sig returnerandet av föremålet samt att meddela sina ersättningsanspråk. Om rättsinnehavaren inte inom den utsatta tiden meddelar att han motsätter sig returnerandet eller att han yrkar på ersättning, kan justitieministeriet besluta att föremålet returneras.

5 §. Om däremot rättsinnehavaren meddelar att han motsätter sig returnerandet av föremålet eller att han yrkar på ersättning, skall justitieministeriet hänskjuta ärendet till avgörande i den domstol som beslutade om beslagtagandet. Ersättningsbeloppet kan överenskommas också utan rättegång. Om domstolen anser att lagliga grunder inte föreligger för ett återlämnande, kan begäran om returnerade av egendomen inte bifallas med stöd av den föreslagna lagen. Domstolen prövar även om rättsinnehavaren med stöd av 6 § har rätt till ersättning samt beslutar om ersättningens storlek. Ändring skall kunna sökas i domstolens beslut.

6 §. Returnerandet av egendom till en fördragsslutande part som varit utsatt för ockupation är ett slag av internationell handräckning som återställer läget så som det sannolikt hade varit utan en väpnad konflikt. När egendomen returneras, innebär detta inte ett ställningstagande som skulle binda den främmande statens myndigheter i fråga om äganderätten eller annan rätt till egendomen, utan dessa rättigheter bestäms i regel enligt lagstiftningen i den stat som egendomen returneras till.

En fördragsslutande part är skyldig att ta i förvar och återlämna sådan kulturegendom som, i de fall som avses i protokollet, har införts på dess territorium, oberoende av om rättsinnehavaren då han erhöll äganderätten eller annan rätt eller i samband med införseln visste att egendomen bortförts från ockuperat område under väpnad konflikt. Enligt stycke 4 i protokollet skall en fördragsslutande part, vars skyldighet det är att hindra att kulturegendom utförs från område som den staten ockuperat, betala ersättning till sådan innehavare av egendom som skall returneras, som varit i god tro. Enligt protokollet har den returnerande fördragsslutande parten inte er-

sättningsskyldighet gentemot rättsinnehavare i god tro.

Av principiella och praktiska skäl föreslås dock att ersättning till rättsinnehavare i god tro i första hand betalas med finska statens medel. Denna ersättning kunde på diplomatisk väg återkrävas av den stat som avses i stycke 4 i protokollet. Meningen är att justitieministeriet skall besluta om ersättningen till den del denna inte har hänskjutits till domstol för avgörande. Rättsinnehavaren skulle vara berättigad till full ersättning för skada som han förorsakats av att ett föremål beslagtagits eller returnerats. Vid fastställandet av ersättningsbeloppet tillämpas allmänna skadeståndsrättsliga principer.

Sådana fall kan förekomma där det är motiverat att betala ersättning även om rättsinnehavaren inte handlat i god tro på ovan beskrivet sätt. Detta kunde vara fallet då rättsinnehavaren visserligen känt till att föremålet är skyddad egendom som förts ut från ockuperat territorium, men där avsikten med utförseln har varit att förhindra att föremålet förstörs, eller då det gäller rättsinnehavarens egendom som medtagits vid flykten ut ur landet, och där returnerandet sannolikt skulle betyda förlust av äganderätten utan inlösning eller motsvarande ersättning av den stat som föremålet returneras till. Enligt paragrafen skall rättsinnehavaren ha rätt till ersättning om utbetalandet av ersättning kan anses motiverat på annat sätt.

7 §. Förvarandet i Finland av egendom som avses i lagförslaget och returnerandet av denna egendom skulle ankomma på museiverket. Museiverket kan avtala om tillfällig placering av egendomen i statens konstmuseum eller annan lämplig inrättning. Dessutom skulle museiverket särskilt till domstolen och justitieministeriet ge utlåtanden om huruvida föremålet skall betraktas som i stycke 2 avsedd kulturegendom samt om andra omständigheter som kräver särskild sakkunskap.

8 §. Paragrafen innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning. Det kan finnas behov av närmare bestämmelser främst om kontakt-erna mellan myndigheter.

9 §. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning. Lagen skall tillämpas endast i de fall där egendom införts i Finland efter det att lagen har trätt i kraft.

4. Ikraftträdande

Konventionen och protokollet träder i kraft tre månader efter det att anslutningsinstrumenten har deponerats. Avsikten är att den föreslagna lagen skall träda i kraft samtidigt som konventionen och protokollet.

5. Behovet av riksdagens samtycke och lagstiftningsordning

Enligt I kap. i protokollet åtar sig en fördragsslutande part att förvara och returnera kulturegendom som införs på dess territorium från ockuperat område, oberoende av vem som har hand om egendomen vid den tidpunkten och oberoende av att egendomen erhållits i god tro. Enligt 6 § regeringsformen är finsk medborgares egendom tryggad enligt lag, vilket innebär att bestämmelsen hör till lagstiftningens område.

Enligt den föreslagna lagen skall egendom som avses i protokollet beslagtas i Finland och, då fientligheterna upphört, returneras på det sätt som bestäms i protokollet. Detta kan begränsa den rätt som enligt Finlands lag tillkommer ägaren eller annan rättsinnehavare att bestämma över egendom eller att använda den.

Enligt den föreslagna lagen har en rättsinnehavare dock rätt att av statens medel erhålla full ersättning för den skada som föranleds av ett beslagtagande eller returnerande, om han då han fick egendomen handlade i god tro eller om det på annat sätt kan anses skäligt att bevilja ersättning. Med hänsyn till detta och

med beaktande av propositionens syfte kan lagförslaget behandlas utan iakttagande av s.k. inskränkt grundlagsordning. Den föreslagna lagen har inte någon retroaktiv verkan.

Genomförandet av nämnda bestämmelse i protokollet kräver dessutom andra stadganden på lagnivå, vilka gäller beslag och returnerande av nämnda egendom samt ersättningar i samband härmed. I det föreliggande lagförslaget ingår sålunda stadganden om individens rättigheter och skyldigheter samt om myndigheternas behörighet.

Själva konventionen innehåller inga bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller som på annat sätt kräver riksdagens samtycke. Riksdagens samtycke önskas också på grund av konventionens allmänna betydelse och på grund av den nära anknytningen mellan konventionen och protokollet.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 33 § regeringsformen och 69 § 2 mom. riksdagsordningen föreslås

att Riksdagen godkänner den i Haag den 14 maj 1954 ingångna konventionen om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt samt de bestämmelser som kräver Riksdagens samtycke i det likaså i Haag den 14 maj 1954 uppräntade protokollet i anslutning till konventionen.

Eftersom protokollet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag.

Lag

om godkännande av vissa bestämmelser i protokollet om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt och om tillämpningen av protokollet

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Bestämmelserna i det i Haag den 14 maj 1954 upprättade protokollet i anslutning till den likaså i Haag den 14 maj 1954 ingångna konventionen om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt är, för så vitt de hör till området för lagstiftningen, i kraft så som därom har avtalats.

2 §

Ett i Finland infört föremål som på goda grunder kan förmodas utgöra i artikel 1 punkt a i den i 1 § nämnda konventionen och i stycke 2 i protokollet avsedd egendom, skall tas i beslag i syfte att skydda föremålet och säkerställa dess återlämnande.

Beslut om beslag fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman på order av justitieministeriet. I fråga om verkställande av beslag, omhändertagande av föremål som skall tas i beslag och verkställande av husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning för att påträffa föremål som skall tas i beslag iakttas i tillämpliga delar vad som är stadgat i tvångsmedelslagen (450/87).

3 §

Den tjänsteman som fattat beslut om beslag skall inom en månad inlämna beslutet för fastställelse av Helsingfors tingsrätt eller domstolen på den ort där beslaget verkställdes.

När domstolen fattar sitt beslut om beslaget, skall den samtidigt fastställa giltighetstiden för beslaget eller bestämma att beslaget gäller tills vidare. Domstolen kan på begäran, som före giltighetstidens utgång gjorts av en anhållningsberättigad tjänsteman, förlänga tiden.

I fråga om hävning, ändringssökande och återlämnande av beslagttaget föremål gäller i tillämpliga delar vad som är stadgat i 4 kap. 11 § 1 mom. samt 16 och 17 §§ tvångsmedelslagen.

4 §

Justitieministeriet beslutar om återlämnande av beslagttaget föremål i enlighet med stycke 3 i protokollet till behörig myndighet hos den

fördragsslutande part som föremålet har bortförts från.

En främmande stats begäran om återlämnande av ett föremål skall med angivande av skälen meddelas föremålets ägare och annan rättsinnehavare med iakttagande av vad som är stadgat om tillkännagivande i förvaltningsärenden. Samtidigt skall ägaren eller annan rättsinnehavare uppmanas att inom utsatt tid, för att inte förlora sin talan, meddela om han motsätter sig återlämnandet samt anmäla de ersättningsanspråk och andra krav som han eventuellt vill anföra i ärendet. Vad som stadgas ovan i detta moment tillämpas dock inte om justitieministeriet anser att begäran inte ger anledning till åtgärder.

5 §

Om ägaren till ett föremål eller en annan rättsinnehavare inom utsatt tid skriftligen meddelat justitieministeriet att han motsätter sig återlämnandet, eller om han vill anföra andra krav i ärendet, skall justitieministeriet hänskjuta återlämningsärendet eller ersättningsanspråket, till den del det inte bifalls, till avgörande av den domstol som beslutade om beslagtagandet. Målet anhängiggörs genom skriftlig ansökan. Ägaren och annan rättsinnehavare skall beredas tillfälle att bli hörd.

6 §

Den som före beslagtagandet fått äganderätt eller annan rätt till föremålet, har rätt att av staten erhålla ersättning för den skada som han förorsakats av beslag enligt denna lag eller av att föremålet återlämnats till en främmande stat, om han, när han förvärvade sin rätt, inte visste och inte heller borde ha vetat att det var fråga om i 2 § avsedd egendom, eller om betalandet av ersättning kan anses motiverat på annat sätt.

Beslut om ersättningen fattas av justitieministeriet till den del ärendet inte har hänskjutits till domstol för avgörande.

7 §

Museiverket svarar för förvarandet i Finland av föremål som beslagtogs med stöd av denna lag samt om deras återlämnande.

Museiverket skall även lämna utlåtanden till domstolar och andra myndigheter därom, huruvida är fråga om i 2 § avsedd kulturegendom samt om andra sådana omständigheter som förutsätter särskild sakkunskap och som är av betydelse för ärendets handläggning.

8 §

Närmare bestämmelser om tillämpningen och verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

9 §

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Denna lag tillämpas inte på föremål som införts i Finland före ikraftträdandet.

Helsingfors den 30 december 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Utrikesminister *Heikki Haavisto*

(Översättning)

KONVENTION

om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt

De fördragsslutande parterna,
som erkänner att kulturegendom under se-
nare tiders väpnade konflikter har lidit allvarlig
skada och att kulturegendom på grund av
krigföringsteknikens utveckling befinner sig i
en alltmer ökande fara för ödeläggelse,

som är övertygade om att skada på ett folks
kulturegendom oavsett vilket land den tillhör,
är liktydigt med skada på hela mänsklighetens
kulturarv, ty varje folkslag bidrar till världens
kultur,

som anser att bevarandet av kulturarvet är
av stor betydelse för hela jordens befolkning
och att det är viktigt att detta arv blir föremål
för internationellt skydd,

som leds av de principer för skydd av
kulturvärden under väpnad konflikt som prok-
lamerades i Haagkonventionerna från 1899 och
1907 samt Washingtonpakten den 15 april
1935,

som är av den uppfattningen att sådant
skydd inte kan vara effektivt om inte både
nationella och internationella åtgärder vidtas i
fredstid för att organisera skyddet,

som har bestämt sig för att vidta alla
tänkbara åtgärder för att skydda kulturvärden,
har kommit överens om följande bestämmel-
ser.

CONVENTION

for the protection of cultural property in the event of armed conflict

The High Contracting Parties,

Recognizing that cultural property has suf-
fered grave damage during recent armed con-
flicts and that, by reason of the developments
in the technique of warfare, it is in increasing
danger of destruction;

Being convinced that damage to cultural
property belonging to any people whatsoever
means damage to the cultural heritage of all
mankind, since each people makes its contri-
bution to the culture of the world;

Considering that the preservation of the
cultural heritage is of great importance for all
peoples of the world and that it is important
that this heritage should receive international
protection;

Guided by the principles concerning the
protection of cultural property during armed
conflict, as established in the Conventions of
The Hague of 1899 and of 1907 and in the
Washington Pact of 15 April, 1935,

Being of the opinion that such protection
cannot be effective unless both national and
international measures have been taken to
organize it in time of peace;

Being determined to take all possible steps to
protect cultural property;

Have agreed upon the following provisions:

Kapitel I

Allmänna bestämmelser om skydd

Artikel 1

Definition av "kulturegendom"

I denna konvention avses med termen "kulturegendom", utan hänsyn till ursprung eller äganderätt,

a) lös och fast egendom av stor betydelse för varje folks kulturarv, såsom minnesmärken, kyrkliga eller profana, av arkitektonisk, konstnärlig eller historisk art; arkeologiska miljöer; grupper av byggnader som i sin helhet har historiskt eller konstnärligt intresse; konstverk; manuskript, böcker och andra föremål av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt intresse; samt även vetenskapliga samlingar och betydande samlingar av böcker eller arkiv eller av reproduktioner av de objekt som har beskrivits ovan,

b) byggnader vars huvudändamål är att vara förvarings- och utställningsplats för sådan lös kulturegendom som anges under a, såsom museer, stora bibliotek, arkiv och skyddsrum som i händelse av väpnad konflikt kan ge skydd för den lösa kulturegendom som anges under a),

c) centra som inrymmer ett stort antal av sådan kulturegendom som anges under a och b och som i det följande kallas "centra för minnesmärken".

Artikel 2

Skydd för kulturegendom

I denna konvention avses med "skydd för kulturegendom" skydd av och respekt för sådan egendom.

Artikel 3

Skydd av kulturegendom

De fördragsslutande parterna åtar sig att i fredstid förbereda skyddet av kulturegendom inom sitt eget territorium mot förutsebara följder av en väpnad konflikt genom att vidta sådana åtgärder som de anser lämpliga.

CHAPTER I

General provisions regarding protection

Article 1

Definition of cultural property

For the purposes of the present Convention, the term "cultural property" shall cover, irrespective of origin or ownership:

(a) movable or immovable property of great importance to the cultural heritage of every people, such as monuments of architecture, art or history, whether religious or secular; archaeological sites; groups of buildings which, as a whole, are of historical or artistic interest; works of art; manuscripts, books and other objects of artistic, historical or archaeological interest; as well as scientific collections and important collections of books or archives or of reproductions of the property defined above;

(b) buildings whose main and effective purpose is to preserve or exhibit the movable cultural property defined in sub-paragraph (a) such as museums, large libraries and depositories of archives, and refuges intended to shelter, in the event of armed conflict, the movable cultural property defined in sub-paragraph (a);

(c) centres containing a large amount of cultural property as defined in sub-paragraphs (a) and (b), to be known as "centres containing monuments".

Article 2

Protection of cultural property

For the purposes of the present Convention, the protection of cultural property shall comprise the safeguarding of and respect for such property.

Article 3

Safeguarding of cultural property

The High Contracting Parties undertake to prepare in time of peace for the safeguarding of cultural property situated within their own territory against the foreseeable effects of an armed conflict, by taking such measures as they consider appropriate.

Artikel 4

Respekt för kulturegendom

1. De fördragsslutande parterna förbinder sig att respektera kulturegendom såväl inom sitt eget territorium som inom andra fördragsslutande parts territorium genom att avhålla sig från att använda egendomen och dess närmaste omgivning, eller anordningar som används för dess skydd, för ändamål som skulle kunna utsätta dem för skada eller förstörelse i händelse av väpnad konflikt och genom att avhålla sig från varje fientlig handling riktad mot sådan egendom.

2. De förpliktelser som nämns i stycke 1 i denna artikel kan åsidosättas endast i de fall då militära skäl absolut kräver sådant åsidosättande.

3. De fördragsslutande parterna åtar sig vidare att förbjuda, förhindra och, om nödvändigt, sätta stopp för varje form av stöld, plundring eller bortförande av kulturegendom och varje form av vandalism riktad mot kulturegendom. De skall avhålla sig från att rekvidrera lös kulturegendom som befinner sig på en annan fördragsslutande parts territorium.

4. De skall avhålla sig från varje vedergällningsaktion riktad mot kulturegendom.

5. Ingen fördragsslutande part kan undandra sig de förpliktelser som enligt denna artikel tillkommer den gentemot en annan fördragsslutande part med hänvisning till att denna fördragsslutande part inte har vidtagit de skyddsåtgärder som anges i artikel 3.

Artikel 5

Ockupation

1. Varje fördragsslutande part, som helt eller delvis har ockuperat en annan fördragsslutande parts territorium, skall i mån av möjlighet stödja de behöriga nationella myndigheterna i det ockuperade landet för att trygga och bevara landets kulturegendom.

2. Visar det sig nödvändigt att vidta åtgärder för att bevara kulturegendom som befinner sig på ockuperat territorium och har skadats vid krigsoperationer, och de behöriga nationella myndigheterna inte har möjlighet att vidta sådana åtgärder, skall ockupationsmakten om möjligt och i nära samarbete med nämnda myndigheter vidta de nödvändigaste åtgärderna, som syftar till ett bevarande av kulturegendomen.

Article 4

Respect for cultural property

1. The High Contracting Parties undertake to respect cultural property situated within their own territory as well as within the territory of other High Contracting Parties by refraining from any use of the property and its immediate surroundings or of the appliances in use for its protection for purposes which are likely to expose it to destruction or damage in the event of armed conflict; and by refraining from any act of hostility directed against such property.

2. The obligations mentioned in paragraph 1 of the present Article may be waived only in cases where military necessity imperatively requires such a waiver.

3. The High Contracting Parties further undertake to prohibit, prevent and, if necessary, put a stop to any form of theft, pillage or misappropriation of, and any acts of vandalism directed against, cultural property. They shall refrain from requisitioning movable cultural property situated in the territory of another High Contracting Party.

4. They shall refrain from any act directed by way of reprisals against cultural property.

5. No High Contracting Party may evade the obligations incumbent upon it under the present Article, in respect of another High Contracting Party, by reason of the fact that the latter has not applied the measures of safeguard referred to in Article 3.

Article 5

Occupation

1. Any High Contracting Party in occupation of the whole or part of the territory of another High Contracting Party shall as far as possible support the competent national authorities of the occupied country in safeguarding and preserving its cultural property.

2. Should it prove necessary to take measures to preserve cultural property situated in occupied territory and damaged by military operations, and should the competent national authorities be unable to take such measures, the Occupying Power shall, as far as possible, and in close cooperation with such authorities, take the most necessary measures of preservation.

3. Varje fördragsslutande part vars regering av en motståndsrörelses medlemmar betraktas som den legitima regeringen skall om möjligt göra motståndsrörelsens medlemmar uppmärksamma på att de är skyldiga att rätta sig efter de bestämmelser i konventionen som rör respekten för kulturegendom.

Artikel 6

Märkning av kulturegendom

I enlighet med bestämmelserna i artikel 16 kan kulturegendom förses med ett karakteristiskt emblem för att underlätta identifieringen av denna.

Artikel 7

Militära åtgärder

1. De fördragsslutande parterna åtar sig att i fredstid i sina militära reglementen och instruktioner införa bestämmelser som kan säkerställa efterlevnaden av denna konvention och bland de väpnade styrkorna främja en anda av respekt för alla folks kultur och kulturegendom.

2. De fördragsslutande parterna åtar sig att i fredstid inom sina väpnade styrkor planlägga och upprätta en egen administration eller specialtränad grupp av personal som kan ha till uppgift att säkerställa respekten för kulturegendom och samarbeta med de civila myndigheter som är ansvariga för detta skydd.

Kapitel II

Särskilt skydd

Artikel 8

Beviljande av särskilt skydd

1. Ett begränsat antal skyddsrum för att i händelse av väpnad konflikt skydda lös kulturegendom, centra för kulturminnesmärken och annan fast kulturegendom av mycket stor betydelse kan sättas under särskilt skydd under förutsättning att

a) de befinner sig på tillräckligt stort avstånd från stora industrier eller viktiga militära mål, som utgör sårbara punkter, som t.ex. flygplatser, radiostationer, industrier som arbetar för försvaret, hamnar och järnvägsstationer av

3. Any High Contracting Party whose government is considered their legitimate government by members of a resistance movement, shall, if possible, draw their attention to the obligation to comply with those provisions of the Convention dealing with respect for cultural property.

Article 6

Distinctive marking of cultural property

In accordance with the provisions of Article 16, cultural property may bear a distinctive emblem so as to facilitate its recognition.

Article 7

Military measures

1. The High Contracting Parties undertake to introduce in time of peace into their military regulations or instructions such provisions as may ensure observance of the present Convention, and to foster in the members of their armed forces a spirit of respect for the culture and cultural property of all peoples.

2. The High Contracting Parties undertake to plan or establish in peacetime, within their armed forces, services or specialist personnel whose purpose will be to secure respect for cultural property and to cooperate with the civilian authorities responsible for safeguarding it.

CHAPTER II

Special protection

Article 8

Granting of special protection

1. There may be placed under special protection a limited number of refuges intended to shelter movable cultural property in the event of armed conflict, of centres containing monuments and other immovable cultural property of very great importance, provided that they:

(a) are situated at an adequate distance from any large industrial centre or from any important military objective constituting a vulnerable point, such as, for example, an aerodrome, broadcasting station, establishment engaged

viss betydelse eller viktiga kommunikationslinjer,

b) de inte används för militära ändamål.

2. Ett skyddsrum för lös kulturegendom kan också ställas under särskilt skydd, oavsett var det ligger, om det är så konstruerat att det sannolikt inte kan skadas av bomber.

3. Ett centrum för kulturminnesmärken skall anses utnyttjas för militära ändamål, om det används för transport av militär personal eller materiel, även i transit. Detsamma gäller om det inom centret bedrivs verksamhet som är direkt förbunden med militära operationer, inkvartering av militär personal eller produktion av krigsmaterial.

4. Bevakning av kulturegendom, som nämns i stycke 1 ovan, genom väpnade och därtill bemyndigade vakter eller närvaro av sådana polisstyrkor som normalt är ansvariga för lugn och ordning skall inte anses som användning för militärt ändamål.

5. Om kulturegendom som nämns i stycke 1 ovan befinner sig nära ett viktigt militärt mål av det slag som anges i samma stycke, kan egendomen ändå ställas under särskilt skydd om den fördragsslutande part som anhåller om sådant skydd åtar sig att i händelse av väpnad konflikt inte använda detta mål och att, i synnerhet om det är fråga om en hamn, järnvägsstation eller flygplats, avleda all trafik därifrån. I så fall skall en sådan avledning av trafiken förberedas i fredstid.

6. Särskilt skydd tillförsäkras kulturegendom genom att den införs i "Internationella registret för kulturegendom under särskilt skydd". Sådan registrering skall endast ske i enlighet med bestämmelserna i denna konvention och de villkor som anges i konventionens tillämpningsföreskrifter.

Artikel 9

Immunitet för kulturegendom under särskilt skydd

De fördragsslutande parterna åtar sig att säkerställa immunitet för kulturegendom under särskilt skydd från den tidpunkt då den införs i det internationella registret genom att avhålla

upon work of national defence, a port or railway station of relative importance or a main line of communication;

(b) are not used for military purposes.

2. A refuge for movable cultural property may also be placed under special protection, whatever its location, if it is so constructed that, in all probability, it will not be damaged by bombs.

3. A centre containing monuments shall be deemed to be used for military purposes whenever it is used for the movement of military personnel or material, even in transit. The same shall apply whenever activities directly connected with military operations, the stationing of military personnel, or the production of war material are carried on within the centre.

4. The guarding of cultural property mentioned in paragraph 1 above by armed custodians specially empowered to do so, or the presence, in the vicinity of such cultural property, of police forces normally responsible for the maintenance of public order shall not be deemed to be use for military purposes.

5. If any cultural property mentioned in paragraph 1 of the present Article is situated near an important military objective as defined in the said paragraph, it may nevertheless be placed under special protection if the High Contracting Party asking for that protection undertakes, in the event of armed conflict, to make no use of the objective and particularly, in the case of a port, railway station or aerodrome, to divert all traffic therefrom. In that event, such diversion shall be prepared in time of peace.

6. Special protection is granted to cultural property by its entry in the "International Register of Cultural Property under Special Protection". This entry shall only be made, in accordance with the provisions of the present Convention and under the conditions provided for in the Regulations for the execution of the Convention.

Article 9

Immunity of cultural property under special protection

The High Contracting Parties undertake to ensure the immunity of cultural property under special protection by refraining, from the time of entry in the International Register, from any

sig från varje fientlig handling riktad mot sådan egendom och, med undantag av de tillfällen som anges i artikel 8 stycke 5, från varje användning av sådan egendom eller dess omgivningar för militära ändamål.

Artikel 10

Identifiering och kontroll

Under väpnad konflikt skall kulturegendom under särskilt skydd förses med ett karakteristiskt emblem, som beskrivs i artikel 16, och vara tillgänglig för internationell kontroll i enlighet med vad som fastställts i konventionens tillämpningsföreskrifter.

Artikel 11

Upphävande av immunitet

1. Om en av de fördragsslutande parterna överträder bestämmelserna i artikel 9, vad gäller kulturegendom under särskilt skydd, skall motparten så länge överträdelsen pågår, vara löst från förpliktelsen att säkerställa immuniteten för ifrågavarande kulturegendom. Inte desto mindre skall den sistnämnda parten, när så är möjligt, först begära att överträdelsen upphör inom rimlig tid.

2. Bortsett från det fall som anges i stycke 1 i denna artikel skall immuniteten för kulturegendom under särskilt skydd upphävas endast i undantagsfall, då det föreligger tvingande militär nödvändighet, och endast så länge som denna nödvändighet varar. Att sådan nödvändighet föreligger kan fastställas endast av chefen för en styrka av en divisions storlek eller större. När förhållandena så medger, skall motparten i god tid underrättas om beslutet att upphäva immuniteten.

3. Den part som upphäver immuniteten skall så snart som möjligt skriftligen underrätta generalkommissarien för kulturegendom, som anges i konventionens tillämpningsföreskrifter, och redogöra för anledningen till upphävandet.

act of hostility directed against such property and, except for the cases provided for in paragraph 5 of Article 8, from any use of such property or its surroundings for military purposes.

Article 10

Identification and control

During an armed conflict, cultural property under special protection shall be marked with the distinctive emblem described in Article 16, and shall be open to international control as provided for in the Regulations for the execution of the Convention.

Article 11

Withdrawal of immunity

1. If one of the High Contracting Parties commits, in respect of any item of cultural property under special protection, a violation of the obligations under Article 9, the opposing Party shall, so long as this violation persists, be released from the obligation to ensure the immunity of the property concerned. Nevertheless, whenever possible, the latter Party shall first request the cessation of such violation within a reasonable time.

2. Apart from the case provided for in paragraph 1 of the present Article, immunity shall be withdrawn from cultural property under special protection only in exceptional cases of unavoidable military necessity, and only for such time as that necessity continues. Such necessity can be established only by the officer commanding a force the equivalent of a division in size or larger. Whenever circumstances permit, the opposing Party shall be notified, a reasonable time in advance, of the decision to withdraw immunity.

3. The Party withdrawing immunity shall, as soon as possible, so inform the Commissioner-General for cultural property provided for in the Regulations for the execution of the Convention, in writing, stating the reasons.

Kapitel III

Transport av kulturegendom

Artikel 12

Transport under särskilt skydd

1. Transporter som uteslutande gäller flyttning av kulturegendom, antingen inom en stats territorium eller till en annan stats territorium, kan på anmodan av den berörda fördragsslutande parten ske under särskilt skydd i enlighet med de villkor som närmare anges i konventionens tillämpningsföreskrifter.

2. Transporter under särskilt skydd skall ske under den internationella övervakning som anges i tillämpningsföreskrifterna och skall vara försedda med det karakteristiska emblem som beskrivs i artikel 16.

3. De fördragsslutande parterna skall avhålla sig från varje fientlig handling riktad mot transporter som står under särskilt skydd.

Artikel 13

Brådskande transporter

1. Om en fördragsslutande part anser att en viss kulturegendoms säkerhet kräver att den flyttas och att ärendet är av så brådskande natur att det förfarande som fastställs i artikel 12 inte kan följas, särskilt i början av en väpnad konflikt, kan transporten förses med det karakteristiska emblem som beskrivs i artikel 16, under förutsättning att den ansökan om immunitet som avses i artikel 12 inte ingivits och avslagits. Om möjligt bör motparten underrättas om flyttningen. Transporter som flyttar kulturföremål till ett annat lands territorium får dock inte förses med det karakteristiska emblemet, om de inte uttryckligen tillerkänts immunitet.

2. De fördragsslutande parterna skall i mån av möjlighet vidta nödvändiga åtgärder för att undvika fientliga handlingar riktade mot transporter som beskrivs i stycke 1 i denna artikel och som är försedda med det karakteristiska emblemet.

Artikel 14

Immunitet mot beslagtagande, uppbringning och kapning

1. Immunitet mot beslagtagande och uppbringning kan gälla

CHAPTER III

Transport of cultural property

Article 12

Transport under special protection

1. Transport exclusively engaged in the transfer of cultural property, whether within a territory or to another territory, may, at the request of the High Contracting Party concerned, take place under special protection in accordance with the conditions specified in the Regulations for the execution of the Convention.

2. Transport under special protection shall take place under the international supervision provided for in the aforesaid Regulations and shall display the distinctive emblem described in Article 16.

3. The High Contracting Parties shall refrain from any act of hostility directed against transport under special protection.

Article 13

Transport of urgent cases

1. If a High Contracting Party considers that the safety of certain cultural property requires its transfer and that the matter is of such urgency that the procedure laid down in Article 12 cannot be followed, especially at the beginning of an armed conflict, the transport may display the distinctive emblem described in Article 16, provided that an application for immunity referred to in Article 12 has not already been made and refused. As far as possible, notification of transfer should be made to the opposing Parties. Nevertheless, transport conveying cultural property to the territory of another country may not display the distinctive emblem unless immunity has been expressly granted to it.

2. The High Contracting Parties shall take, so far as possible, the necessary precautions to avoid acts of hostility directed against the transport described in paragraph 1 of the present Article and displaying the distinctive emblem.

Article 14

Immunity from seizure, capture and prize

1. Immunity from seizure, placing in prize, or capture shall be granted to:

a) kulturegendom som åtnjuter skydd enligt artikel 12 och artikel 13,

b) transportmedel som uteslutande används till flyttning av sådan kulturegendom.

2. Ingenting i denna artikel skall begränsa rätten att företa visitering och kontroll.

(a) cultural property enjoying the protection provided for in Article 12 or that provided for in Article 13;

(b) the means of transport exclusively engaged in the transfer of such cultural property.

2. Nothing in the present Article shall limit the right of visit and search.

Kapitel IV

Personal

Artikel 15

Anställda

I den utsträckning så är förenligt med säkerhetshänsyn, skall anställda som har till uppgift att skydda kulturegendom respekteras med tanke på dessa föremål, och om de faller i motpartens händer skall de tillåtas fortsätta att fullgöra sina skyldigheter, när den kulturegendom som de har ansvaret för likaledes har fallit i motpartens händer.

CHAPTER IV

Personnel

Article 15

Personnel

As far as is consistent with the interests of security, personnel engaged in the protection of cultural property shall, in the interests of such property, be respected and, if they fall into the hands of the opposing Party, shall be allowed to continue to carry out their duties whenever the cultural property for which they are responsible has also fallen into the hands of the opposing Party.

Kapitel V

Det karakteristiska emblemet

Artikel 16

Konventionens emblem

1. Konventionens karakteristiska emblem skall ha formen av en vapensköld med spetsen nedåt, med ett blå-vitt snedkors (en sköld bestående av en kungsblå fyrkant, vars ena hörn bildar sköldens spets, och en kungsblå triangel ovanför fyrkanten samt en vit triangel på vardera sidan).

2. Emblemet kan användas ensamt eller upprepat tre gånger i en grupp som bildar en triangel (en sköld under de två andra) i enlighet med de villkor som anges i artikel 17.

Artikel 17

Användning av emblemet

1. Det karakteristiska emblemet upprepat tre gånger kan endast användas för att identifiera

a) fast kulturegendom under särskilt skydd,

CHAPTER V

The distinctive emblem

Article 16

Emblem of the Convention

1. The distinctive emblem of the Convention shall take the form of a shield, pointed below, per saltire blue and white (a shield consisting of a royalblue square, one of the angles of which forms the point of the shield, and of a royalblue triangle above the square, the space on either side being taken up by a white triangle).

2. The emblem shall be used alone, or repeated three times in a triangular formation (one shield below), under the conditions provided for in Article 17.

Article 17

Use of the emblem

1. The distinctive emblem repeated three times may be used only as a means of identification of:

(a) immovable cultural property under special protection;

b) transporter av kulturegendom enligt villkoren i artiklarna 12 och 13,

c) improviserade skyddsrum, enligt villkoren i konventionens tillämpningsföreskrifter.

2. Det karakteristiska emblemet kan användas ensamt uteslutande för att identifiera

a) kulturegendom som inte står under särskilt skydd,

b) de personer som är ansvariga för kontroll i enlighet med konventionens tillämpningsföreskrifter,

c) personal som har till uppgift att skydda kulturegendom,

d) de identitetskort som nämns i konventionens tillämpningsföreskrifter.

3. Under väpnad konflikt är det förbjudet att använda det karakteristiska emblemet i andra fall än de som nämns i de föregående styckena i denna artikel eller att använda ett liknande tecken, vilket ändamålet än är.

4. Det karakteristiska emblemet får inte anbringas på fast kulturegendom, om inte ett av den fördragsslutande partens behöriga myndigheter vederbörligen daterat och undertecknat tillstånd kan uppvisas.

(b) the transport of cultural property under the conditions provided for in Articles 12 and 13;

(c) improvised refuges, under the conditions provided for in the Regulations for the execution of the Convention.

2. The distinctive emblem may be used alone only as a means of identification of:

(a) cultural property not under special protection;

(b) the persons responsible for the duties of control in accordance with the Regulations for the execution of the Convention;

(c) the personnel engaged in the protection of cultural property;

(d) the identity cards mentioned in the Regulations for the execution of the Convention.

3. During an armed conflict, the Use of the distinctive emblem in any other cases than those mentioned in the preceding paragraphs of the present Article, and the use for any purpose whatever of a sign resembling the distinctive emblem, shall be forbidden.

4. The distinctive emblem may not be placed on any immovable cultural property unless at the same time there is displayed an authorization duly dated and signed by the competent authority of the High Contracting Party.

Kapitel VI

Konventionens tillämpningsområde

Artikel 18

Tillämpning av konventionen

1. Bortsett från de bestämmelser som träder i kraft i fredstid skall denna konvention vara tillämplig i händelse av krigsförklaring eller varje annan väpnad konflikt som kan uppstå mellan två eller flera av de fördragsslutande parterna, även om krigstillståndet inte erkänts av en eller flera av dem.

2. Konventionen skall även vara tillämplig vid alla tillfällen av partiell eller total ockupation av en fördragsslutande parts territorium, även om ockupationen inte möter väpnat motstånd.

3. Om en av de stater som är i konflikt med varandra inte är part i denna konvention, skall de stater som är parter ändå vara bundna av konventionen i sina inbördes förbindelser. De skall vidare vara bundna av konventionen i förhållande till den förstnämnda staten, om

CHAPTER VI

Scope of Application of the Convention

Article 18

Application of the Convention

1. Apart from the provisions which shall take effect in time of peace, the present Convention shall apply in the event of declared war or of any other armed conflict which may arise between two or more of the High Contracting Parties, even if the state of war is not recognized by one or more of them.

2. The Convention shall also apply to all cases of partial or total occupation of the territory of a High Contracting Party, even if the said occupation meets with no armed resistance.

3. If one of the Powers in conflict is not a Party to the present Convention, the Powers which are Parties thereto shall nevertheless remain bound by it in their mutual relations. They shall furthermore be bound by the Convention, in relation to the said Power, if the

denna stat har förklarat att den godtar konventionens bestämmelser och så länge den tillämpar dessa.

Artikel 19

Konflikter som inte är av internationell karaktär

1. Vid väpnad konflikt av icke-internationell karaktär inom en av de höga fördragsslutande parternas territorium, skall varje part i konflikten vara skyldig att åtminstone tillämpa de bestämmelser i denna konvention som avser respekt för kulturegendom.

2. Parterna i konflikten skall genom särskilda avtal söka verkställa konventionens övriga bestämmelser, helt eller delvis.

3. Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur kan erbjuda parterna i konflikten sina tjänster.

4. Tillämpningen av ovanstående bestämmelser skall inte beröra den rättsliga ställning som tillkommer parterna i konflikten.

Kapitel VII

Tillämpning av konvention

Artikel 20

Konventionens tillämpningsföreskrifter

Förfarandet vid tillämpning av denna konvention anges i dess tillämpningsföreskrifter, vilka utgör en integrerad del av konventionen.

Artikel 21

Skyddsmakter

Denna konvention och dess tillämpningsföreskrifter skall tillämpas i samarbete med de skyddsmakter som är ansvariga för tillvaratagandet av parternas i konflikten intressen.

Artikel 22

Medlingsförfarande

1. Skyddsmakterna skall erbjuda sina tjänster (bona officia) i alla de fall då de anser detta vara av värde för skydd av kulturegendom, särskilt om det råder oenighet mellan parterna

latter has declared that it accepts the provisions thereof and so long as it applies them.

Article 19

Conflicts not of an international character

1. In the event of an armed conflict not of an international character occurring within the territory of one of the High Contracting Parties, each party to the conflict shall be bound to apply, as a minimum, the provisions of the present Convention which relate to respect for cultural property.

2. The parties to the conflict shall endeavour to bring into force, by means of special agreements, all or part of the other provisions of the present Convention.

3. The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization may offer its services to the parties to the conflict.

4. The application of the preceding provisions shall not affect the legal status of the parties to the conflict.

CHAPTER VII

Execution of the Convention

Article 20

Regulations for the execution of the Convention

The procedure by which the present Convention is to be applied is defined in the Regulations for its execution, which constitute an integral part thereof.

Article 21

Protecting powers

The present Convention and the Regulations for its execution shall be applied with the cooperation of the Protecting Powers responsible for safeguarding the interests of the Parties to the conflict.

Article 22

Conciliation procedure

1. The Protecting Powers shall lend their good offices in all cases where they may deem it useful in the interests of cultural property, particularly if there is disagreement between

i konflikten rörande tillämpningen eller tolkningen av bestämmelserna i denna konvention eller i dess tillämpningsföreskrifter.

2. I detta syfte kan var och en av skyddsmakterna på uppmaning av en av parterna eller av generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur eller på eget initiativ föreslå parterna i konflikten ett möte mellan deras representanter och särskilt de myndigheter som är ansvariga för skydd av kulturegendom, om så anses skäligt inom ett på lämpligt sätt utvalt neutralt territorium. Parterna i konflikten skall vara skyldiga att efterkomma de förslag till möte som tillställs dem. Skyddsmakterna skall föreslå parterna i konflikten att godkänna en person från en neutral stat eller en person som föreslagits av generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur, och denna person skall anmodas att delta i ett sådant möte i egenskap av ordförande.

Artikel 23

Unescos medverkan

1. De fördragsslutande parterna kan vända sig till Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur för att få teknisk hjälp med att organisera skyddet för sin kulturegendom eller med vilket annat problem som helst, som kan uppstå i samband med tillämpningen av denna konvention eller dess tillämpningsföreskrifter. Organisationen skall bevilja sådan hjälp inom ramen för sitt program och sina medel.

2. Organisationen är bemyndigad att på eget initiativ framlägga förslag i detta ärende till de fördragsslutande parterna.

Artikel 24

Särskilda avtal

1. De fördragsslutande parterna kan ingå särskilda avtal rörande alla de frågor som de anser det vara lämpligt att anta en särskild bestämmelse om.

2. Särskilda avtal, som skulle inskränka det skydd som denna konvention ger kulturegendom eller den personal som skyddar dessa värden, får inte ingås.

the Parties to the conflict as to the application or interpretation of the provisions of the present Convention or the Regulations for its execution.

2. For this purpose, each of the Protecting Powers may, either at the invitation of one Party, of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, or on its own initiative, propose to the Parties to the conflict a meeting of their representatives, and in particular of the authorities responsible for the protection of cultural property, if considered appropriate on suitably chosen neutral territory. The Parties to the conflict shall be bound to give effect to the proposals for meeting made to them. The Protecting Powers shall propose for approval by the Parties to the conflict a person belonging to a neutral Power or a person presented by the Director General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, which person shall be invited to take part in such a meeting in the capacity of Chairman.

Article 23

Assistance of UNESCO

1. The High Contracting Parties may call upon the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization for technical assistance in organizing the protection of their cultural property, or in connexion with any other problem arising out of the application of the present Convention or the Regulations for its execution. The Organization shall accord such assistance within the limits fixed by its programme and by its resources.

2. The Organization is authorized to make, on its own initiative, proposals on this matter to the High Contracting Parties.

Article 24

Special agreements

1. The High Contracting Parties may conclude special agreements for all matters concerning which they deem it suitable to make separate provision.

2. No special agreement may be concluded which would diminish the protection afforded by the present Convention to cultural property and to the personnel engaged in its protection.

Artikel 25

Spridning av konventionen

De fördragsslutande parterna åtar sig att såväl i fredstid som under väpnad konflikt i största möjliga utsträckning sprida denna konventionstext och dess tillämpningsföreskrifter i sina respektive länder. De åtar sig i synnerhet att låta studiet härav ingå som ett led i den militära utbildningen och om möjligt också i kurser för civila, så att konventionens principer blir kända av hela befolkningen och särskilt av de väpnade styrkorna och av personal som skyddar kulturegendom.

Artikel 26

Översättningar och rapporter

1. De fördragsslutande parterna skall genom generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur tillstålla varandra de officiella översättningarna av denna konvention och av dess tillämpningsföreskrifter.

2. Vidare skall de minst vart fjärde år sända generaldirektören en rapport, som ger alla upplysningar de anser vara av vikt rörande de förberedelser som vidtagits för att uppfylla bestämmelserna i denna konvention och i dess tillämpningsföreskrifter.

Artikel 27

Möten

1. Genealdirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur kan efter styrelsens godkännande sammankalla representanter för de fördragsslutande parterna till möten. Han är skyldig att sammankalla ett sådant möte, om minst en femtedel av de fördragsslutande parterna anholder därom.

2. Utan förfång för andra uppgifter, som den tilldelats i denna konvention eller dess tillämpningsföreskrifter, skall konferensens ändamål vara att utreda problem rörande tillämpningen av konventionen och dess tillämpningsföreskrifter och att avge rekommendationer i detta hänseende.

3. Mötet kan vidare företa en revidering av konventionen eller dess tillämpningsföreskrif-

Article 25

Dissemination of the Convention

The High Contracting Parties undertake, in time of peace as in time of armed conflict, to disseminate the text of the present Convention and the Regulations for its execution as widely as possible in their respective countries. They undertake, in particular, to include the study thereof in their programmes of military and, if possible, civilian training, so that its principles are made known to the whole population, especially the armed forces and personnel engaged in the protection of cultural property.

Article 26

Translations, reports

1. The High Contracting Parties shall Communicate to one another, through the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the official translations of the present Convention and of the Regulations for its execution.

2. Furthermore, at least once every four years, they shall forward to the Director-General a report giving whatever information they think suitable concerning any measures being taken, prepared or contemplated by their respective administrations in fulfilment of the present Convention and of the Regulations for its execution.

Article 27

Meetings

1. The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization may, with the approval of the Executive Board, convene meetings of representatives of the High Contracting Parties. He must convene such a meeting if at least one-fifth of the High Contracting Parties so request.

2. Without prejudice to any other functions which have been conferred on it by the present Convention or the Regulations for its execution, the purpose of the meeting will be to study problems concerning the application of the Convention and of the Regulations for its execution, and to formulate recommendations in respect thereof.

3. The meeting may further undertake a revision of the Convention or the Regulations

ter, om flertalet av de höga fördragsslutande parterna är representerade, och i enlighet med bestämmelserna i artikel 39.

Artikel 28

Sanktioner

De fördragsslutande parterna åtar sig att inom ramen för sin allmänna brottslagstiftning vidta alla nödvändiga åtgärder för att väcka åtal och vidta andra straffrättsliga eller disciplinära åtgärder mot personer, av vilken nationalitet de vara må, som överträder eller ger order om överträdelse av bestämmelserna i denna konvention.

for its execution if the majority of the High Contracting Parties are represented, and in accordance with the provisions of Article 39.

Article 28

Sanctions

The High Contracting Parties undertake to take, within the framework of their ordinary criminal jurisdiction, all necessary steps to prosecute and impose penal or disciplinary sanctions upon those persons, of whatever nationality, who commit or order to be committed a breach of the present Convention.

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 29

Språk

1. Denna konvention är avfattad på engelska, franska, ryska och spanska, och de fyra texterna är lika giltiga.

2. Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur skall ombesörja översättning av konventionen till generalkonferensens övriga officiella.

Artikel 30

Undertecknande

Denna konvention skall vara daterad den 14 maj 1954 och skall intill den 31 december 1954 vara öppen för undertecknande av alla stater som inbjudits till den konferens som hölls i Haag från den 21 april 1954 till den 14 maj 1954.

Artikel 31

Ratificering

1. Denna konvention skall ratificeras av de stater som har undertecknat den i enlighet med deras respektive konstitutionella förfaranden.

2. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

FINAL PROVISIONS

Article 29

Languages

1. The present Convention is drawn up in English, French, Russian and Spanish, the four texts being equally authoritative.

2. The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall arrange for translations of the Convention into the other official languages of its General Conference.

Article 30

Signature

The present Convention shall bear the date of 14 May, 1954 and, until the date of 31 December, 1954, shall remain open for signature by all States invited to the Conference which met at The Hague from 21 April, 1954 to 14 May, 1954.

Article 31

Ratification

1. The present Convention shall be subject to ratification by signatory States in accordance with their respective constitutional procedures.

2. The instruments of ratification shall be deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Artikel 32

Anslutning

Från den dag då denna konvention träder i kraft skall den vara öppen för anslutning för alla de i artikel 30 nämnda staterna som inte har undertecknat den och för varje annan stat som av styrelsen i Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur inbjuds att ansluta sig. En anslutning sker genom deponering av ett anslutningsinstrument hos generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

Artikel 33

Ikraftträdande

1. Denna konvention träder i kraft tre månader efter det att fem ratifikationsinstrument har deponerats.

2. Därefter träder konventionen i kraft för varje fördragsslutande part tre månader efter det att parten har deponerat sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument.

3. De situationer som avses i artiklarna 18 och 19 medför att ratifikations- eller anslutningsinstrument, som deponerats av parterna i konflikten antingen före eller efter fientligheternas eller ockupationens början, får omedelbar verkan. I sådana fall skall generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur snarast möjligt översända de meddelanden som avses i artikel 38.

Artikel 34

Faktisk tillämpning

1. Varje stat som är part i konventionen den dag den träder i kraft skall vidta alla nödvändiga åtgärder för en faktisk tillämpning av dess bestämmelser inom sex månader från dagen för ikraftträdandet.

2. Varje stat som deponerar sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument efter dagen för konventionens ikraftträdande skall vidta nämnda åtgärder inom sex månader från dagen för deponeringen av ratifikations- eller anslutningsinstrumentet.

Artikel 35

Konventionens territoriella räckvidd

Varje fördragsslutande part kan vid ratifika-

Article 32

Accession

From the date of its entry into force, the present Convention shall be open for accession by all States mentioned in Article 30 which have not signed it, as well as any other State invited to accede by the Executive Board of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Article 33

Entry into force

1. The present Convention shall enter into force three months after five instruments of ratification have been deposited.

2. Thereafter, it shall enter into force, for each High Contracting Party, three months after the deposit of its instrument of ratification or accession.

3. The situations referred to in Articles 18 and 19 shall give immediate effect to ratifications or accessions deposited by the Parties to the conflict either before or after the beginning of hostilities or occupation. In such cases the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall transmit the communications referred to in Article 38 by the speediest method.

Article 34

Effective application

1. Each State Party to the Convention on the date of its entry into force shall take all necessary measures to ensure its effective application within a period of six months after such entry into force.

2. This period shall be six months from the date of deposit of the instruments of ratification or accession for any State which deposits its instrument of ratification or accession after the date of the entry into force of the Convention.

Article 35

Territorial extension of the Convention

Any High Contracting Party may, at the

tionen eller anslutningen eller när som helst senare genom notifikation till generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur förklara att denna konvention skall utvidgas till att gälla för alla eller något av de territorier för vilkas internationella förbindelser den staten är ansvarig. Denna notifikation får giltighet tre månader efter dagen då den mottagits.

Artikel 36

Förhållande till tidigare konventioner

1. I förhållandet mellan stater, som är bundna av Haagkonventionerna om lagar och bruk i landkrig (IV) och om bombardemang i krigstid förmedelst sjöstridskrafter (IX), antingen av den 29 juli 1899 eller av den 18 oktober 1907, och som är parter i denna konvention, skall denna konvention komplettera den ovan nämnda konventionen (IX) och reglerna i tillägget till den ovan nämnda konventionen (IV) samt ersätta det emblem som beskrivs i artikel 5 i den ovan nämnda konventionen (IX) med det emblem som beskrivs i denna konventions artikel 16 i de fall då användning av detta karakteristiska emblem föreskrivs i denna konvention och dess tillämpningsföreskrifter.

2. I förhållandet mellan stater, som är bundna av Washingtonpakten den 15 april 1935 om skydd av institutioner för konst och vetenskap samt historiska minnesmärken (Roerichpakten) och som är parter i denna konvention, skall sistnämnda konvention komplettera Roerichpakten samt ersätta den igenkänningsflagga som beskrivs i paktens artikel III med det emblem som beskrivs i denna konventions artikel 16 i de fall användning av detta karakteristiska emblem föreskrivs i denna konvention och dess tillämpningsföreskrifter.

Artikel 37

Uppsägning

1. Varje fördragsslutande part kan säga upp denna konvention på sina egna vägnar eller på vilket som helst territoriums vägnar, för vars internationella förbindelser den ansvarar.

2. Uppsägningen skall ske skriftlig genom en notifikation som deponeras hos generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

time of ratification or accession, or at any time thereafter, declare by notification addressed to the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, that the present Convention shall extend to all or any of the territories for whose international relations it is responsible. The said notification shall take effect three months after the date of its receipt.

Article 36

Relation to previous Conventions

1. In the relations between Powers which are bound by the Conventions of The Hague concerning the Laws and Customs of War on Land (IV) and concerning Naval Bombardment in Time of War (IX), whether those of 29 July, 1899 or those of 18 October, 1907, and which are Parties to the present Convention, this last Convention shall be supplementary to the aforementioned Convention (IX) and to the Regulations annexed to the aforementioned Convention (IV) and shall substitute for the emblem described in Article 5 of the aforementioned Convention (IX) the emblem described in Article 16 of the present Convention, in cases in which the present Convention and the Regulations for its execution provide for the use of this distinctive emblem.

2. In the relations between Powers which are bound by the Washington Pact of 15 April, 1935 for the Protection of Artistic and Scientific Institutions and of Historic Monuments (Roerich Pact) and which are Parties to the present Convention, the latter Convention shall be supplementary to the Roerich Pact and shall substitute for the distinguishing flag described in Article III of the Pact the emblem defined in Article 16 of the present Convention, in cases in which the present Convention and the Regulations for its execution provide for the use of this distinctive emblem.

Article 37

Denunciation

1. Each High Contracting Party may denounce the present Convention, On its own behalf, or on behalf of any territory for whose international relations it is responsible.

2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

3. Uppsägningen träder i kraft ett år efter mottagandet av notifikationen. Om den uppsägnande parten vid utgången av denna period är invecklad i en väpnad konflikt, skall uppsägningen inte träda i kraft förrän fientligheterna upphört eller förrän repatrieringen av kulturendomen slutförts, beroende på vilket som inträffar sist.

Artikel 38

Underrättelser

Generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur skall underrätta såväl de stater som avses i artiklarna 30 och 32 som Förenta Nationerna om varje deponering av ratifikations-, anslutnings- eller godkännandeinstrument som nämns i artiklarna 30, 32 och 39 och om de notifikationer och om uppsägningar som anges i artiklarna 35, 37 och 39.

Artikel 39

Revidering av konventionen och dess tillämpningsföreskrifter

1. Varje fördragsslutande part får föreslå ändringar i denna konvention eller i dess tillämpningsföreskrifter. Ändringsförslag skall översändas till generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur, som skall översända dem till varje fördragsslutande part med anmodan om att denna inom fyra månader meddelar om den

a) önskar att en konferens skall sammankallas för att behandla ändringsförslaget,

b) anser att ändringsförslaget skall antas utan konferens, eller

c) anser att ändringsförslaget skall avslås utan konferens.

2. Generaldirektören skall till alla fördragsslutande parter översända de svar som mottas enligt denna artikel stycke 1.

3. Om alla de fördragsslutande parter som inom föreskriven tid har tillkännagivit sin ståndpunkt till generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur i enlighet med stycke 1 punkt b i denna artikel meddelar honom att de anser att ändringen skall godkännas utan konferens, skall underrättelse om deras beslut lämnas genom generaldirektörens försorg i enlighet

3. The denunciation shall take effect one year after the receipt of the instrument of denunciation. However, if, on the expiry of this period, the denouncing Party is involved in an armed conflict, the denunciation shall not take effect until the end of hostilities, or until the operations of repatriating cultural property are completed, whichever is the later.

Article 38

Notifications

The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall inform the States referred to in Articles 30 and 32, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, accession or acceptance provided for in Articles 31, 32 and 39 and of the notifications and denunciations provided for respectively in Articles 35, 37 and 39.

Article 39

Revision of the Convention and of the Regulations for its execution

1. Any High Contracting Party may propose amendments to the present Convention or the Regulations for its execution. The text of any proposed amendment shall be communicated to the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization who shall transmit it to each High Contracting Party with the request that such Party reply within four months stating whether it:

(a) desires that a Conference be convened to consider the proposed amendment;

(b) favours the acceptance of the proposed amendment without a Conference; or

(c) favours the rejection of the proposed amendment without a Conference.

2. The Director-General shall transmit the replies, received under paragraph 1 of the present Article, to all High Contracting Parties.

3. If all the High Contracting Parties which have, within the prescribed time-limit, stated their views to the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, pursuant to paragraph 1 (b) of this Article, inform him that they favour acceptance of the amendment without a Conference, notification of their decision shall be made by the Director-General in accordance

med artikel 38. Ändringen träder i kraft för alla fördragsslutande parter nittio dagar efter dagen för en sådan underrättelse.

4. Generaldirektören skall sammankalla en konferens med de fördragsslutande parterna för att behandla ändringsförslaget, om han av mer än en tredjedel av de fördragsslutande parterna anmodas att göra detta.

5. Ändringar i konventionen eller i dess tillämpningsföreskrifter, vilka behandlas i enlighet med bestämmelserna i föregående stycke, träder i kraft först efter det att de enhälligt antagits av de fördragsslutande parter som är representerade på konferensen och godkänts av alla fördragsslutande parter.

6. De fördragsslutande parternas godkännande av ändringar i konventionen eller i dess tillämpningsföreskrifter, som antagits på den i styckena 4 och 5 angivna konferensen, skall ges genom deponering av ett formellt instrument hos generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

7. Sedan ändringar i konventionen eller i dess tillämpningsföreskrifter trätt i kraft, skall konventionen eller dess tillämpningsföreskrifter vara öppna för ratifikation eller anslutning endast i det ändrade skicket.

Artikel 40

Registrering

I enlighet med artikel 102 i Förenta Nationernas stadga skall denna konvention registreras hos Förenta Nationernas sekretariat på anmodan av generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

Upprättad i Haag den 14 maj 1954 i ett enda exemplar, som skall deponeras i arkivet hos Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur och sändas till alla de stater som avses i artiklarna 30 och 32 samt till Förenta Nationerna.

with Article 38. The amendment shall become effective for all the High Contracting Parties on the expiry of ninety days from the date of such notification.

4. The Director-General shall convene a Conference of the High Contracting Parties to consider the proposed amendment if requested to do so by more than one-third of the High Contracting Parties.

5. Amendments to the Convention or to the Regulations for its execution, dealt with under the provisions of the preceding paragraph, shall enter into force only after they have been unanimously adopted by the High Contracting Parties represented at the Conference and accepted by each of the High Contracting Parties.

6. Acceptance by the High Contracting Parties of amendments to the Convention or to the Regulations for its execution, which have been adopted by the Conference mentioned in paragraphs 4 and 5, shall be effected by the deposit of a formal instrument with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

7. After the entry into force of amendments to the present Convention or to the Regulations for its execution, only the text of the Convention or of the Regulations for its execution thus amended shall remain open for ratification or accession.

Article 40

Registration

In accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations, the present Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

IN FAITH WHEREOF the undersigned, duly authorized, have signed the present Convention.

DONE at The Hague, this fourteenth day of May, 1954, in a single copy which shall be deposited in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, and certified true copies of which shall be delivered to all the States referred to in Articles 30 and 32 as well as to the United Nations.

**TILLÄMPNINGSFÖRESKRIFTER
TILL KONVENTIONEN
OM SKYDD FÖR KULTUREGENDOM
I HÄNDELSE AV VÄPNAD
KONFLIKT**

Kapitel I

Kontroll

Artikel 1

Internationell lista över personer

Då konventionen träder i kraft skall generaldirektören i Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur upprätta en internationell lista över alla personer som de fördragsslutande parterna har utsett vara kvalificerade att fullgöra uppdrag som generalkommissarie för kulturegendom. På initiativ av generaldirektören i Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur skall denna lista revideras på grundval av framställningar från de fördragsslutande parterna.

Artikel 2

Organisation av kontrollen

Så snart en av de fördragsslutande parterna deltar i en väpnad konflikt, på vilken konventionens artikel 18 är tillämplig,

a) skall den utse en representant för kulturegendom som befinner sig på dess territorium; om den ockuperar något annat territorium skall den utse en särskild representant för kulturegendom som finns på det territoriet,

b) skall skyddsmakten till var och en av de parter som är i konflikt med någon sådan fördragsslutande part utse delegater ackrediterade i sistnämnda part i enlighet med artikel 3 nedan,

c) skall en generalkommissarie för kulturegendom utses för den berörda fördragsslutande parten i enlighet med artikel 4.

Artikel 3

Utnämning av skyddsmaktens delegater

Skyddsmakten skall utse sina delegater bland medlemmarna av sin diplomatiska eller konsulara kår eller, med samtycke av den fördragsslutande parten, där de skall ackrediteras, bland andra personer.

**REGULATIONS FOR THE EXECUTION
OF THE CONVENTION FOR
THE PROTECTION OF CULTURAL
PROPERTY IN THE EVENT OF
ARMED CONFLICT**

CHAPTER I

Control

Article 1

International list of persons

On the entry into force of the Convention, the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall compile an international list consisting of all persons nominated by the High Contracting Parties as qualified to carry out the functions of Commissioner-General for Cultural Property. On the initiative of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, this list shall be periodically revised on the basis of requests formulated by the High Contracting Parties.

Article 2

Organization of control

As soon as any High Contracting Party is engaged in an armed conflict to which Article 18 of the Convention applies:

(a) It shall appoint a representative for cultural property situated in its territory; if it is in occupation of another territory, it shall appoint a special representative for cultural property situated in that territory;

(b) The Protecting Power acting for each of the Parties in conflict with such High Contracting Party shall appoint delegates accredited to the latter in conformity with Article 3 below;

(c) A Commissioner-General for Cultural Property shall be appointed to such High Contracting Party in accordance with Article 4.

Article 3

Appointment of delegates of protecting powers

The Protecting Power shall appoint its delegates from among the members of its diplomatic or consular staff or, with the approval of the Party to which they will be accredited, from among other persons.

Artikel 4

Utnämning av generalkommissarie

1. Generalkommissarien för kulturegendom skall väljas bland de personer som står på den internationella listan efter gemensam överenskommelse mellan de fördragsslutande parterna, där han skall ackrediteras, och de skyddsmakter som handlar på motparternas vägnar.

2. Om parterna inte lyckas nå en överenskommelse på denna punkt inom tre veckor från den dag då diskussionerna påbörjats, skall de anmoda presidenten för internationella domstolen att utse generalkommissarien, som inte skall påbörja sitt uppdrag förrän den fördragsslutande parten, hos vilken han är ackrediterad, har godkänt hans utnämning.

Artikel 5

Delegaternas uppgifter

Skyddsmakternas delegater skall notera överträdelser mot konventionen, med samtycke av den fördragsslutande part där de är ackrediterade undersöka de omständigheter under vilka överträdelserna har ägt rum, göra framställningar på platsen för att få överträdelsen att upphöra och, om nödvändigt, underrätta generalkommissarien om sådana överträdelser. De skall hålla honom underrättad om sin verksamhet.

Artikel 6

Generalkommissariens uppgifter

1. Generalkommissarien för kulturegendom skall tillsammans med representanten för den part som han är ackrediterad hos och med berörda delegater handlägga alla ärenden som föreläggs honom i samband med tillämpningen av konventionen.

2. Han skall ha befogenhet att fatta beslut och företa utnämningar i de fall som anges i dessa föreskrifter.

3. Med samtycke av den part där han är ackrediterad skall han ha rätt att beordra undersökning eller att själv leda denna.

4. Han skall hos parterna i konflikten eller deras skyddsmakter göra sådana framställningar som han anser vara av värde för tillämpningen av konventionen.

5. Han skall utarbeta de rapporter som kan vara nödvändiga för tillämpningen av konventionen och sända dem till de berörda fördrags-

Article 4

Appointment of Commissioner-General

1. The Commissioner-General for Cultural Property shall be chosen from the international list of persons by joint agreement between the Party to which he will be accredited and the Protecting Powers acting on behalf of the opposing Parties.

2. Should the Parties fail to reach agreement within three weeks from the beginning of their discussions on this point, they shall request the President of the International Court of Justice to appoint the Commissioner-General, who shall not take up his duties until the Party to which he is accredited has approved his appointment.

Article 5

Functions of delegates

The delegates of the Protecting Powers shall take note of violations of the Convention, investigate, with the approval of the Party to which they are accredited, the circumstances in which they have occurred, make representations locally to secure their cessation and, if necessary, notify the Commissioner-General of such violations. They shall keep him informed of their activities.

Article 6

Functions of the Commissioner-General

1. The Commissioner-General for Cultural Property shall deal with all matters referred to him in connexion with the application of the Convention, in conjunction with the representative of the Party to which he is accredited and with the delegates concerned.

2. He shall have powers of decision and appointment in the cases specified in the present Regulations.

3. With the agreement of the Party to which he is accredited, he shall have the right to order an investigation or to conduct it himself.

4. He shall make any representations to the Parties to the conflict or to their Protecting Powers which he deems useful for the application of the Convention.

5. He shall draw up such reports as may be necessary on the application of the Convention and communicate them to the Parties con-

slutande parterna och deras skyddsmakter. Han skall sända kopior till generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur, som får använda endast de tekniska data som de innehåller.

6. Om det inte finns någon skyddsmakt, skall generalkommissarien utöva skyddsmaktens uppgifter i enlighet med konventionens artikel 21 och 22.

Artikel 7

Inspektörer och experter

1. När generalkommissarien för kulturegendom efter anmodan av eller efter samråd med berörda delegater anser det nödvändigt, skall han för godkännande av den part där han är ackrediterad föreslå en inspektör för kulturegendom, som skall åläggas ett bestämt uppdrag. Inspektören skall endast vara ansvarig inför generalkommissarien.

2. Generalkommissarien, delegaterna och inspektörerna får be om bistånd av sakkunniga, som likaledes föreslås för godkännande av den fördragsslutande part som anges i föregående stycke.

Artikel 8

Utövande av kontrollen

Generalkommissarierna för kulturegendom, skyddsmakternas delegater samt inspektörer och experter får inte vid något tillfälle överskrida gränserna för sitt mandat. Särskilt skall de beakta säkerhetsbehoven för den fördragsslutande part som de är ackrediterade hos och under alla omständigheter handla med hänsyn till de krav som ställs på grund av den militära situationen enligt underrättelse från den berörda fördragsslutande parten.

Artikel 9

Ställföreträdare för skyddsmakterna

Om en part i konflikten inte, eller inte längre, kommer i åtnjutande av en skyddsmakts verksamhet, kan en neutral stat anmodas att överta de uppgifter som tillkommer skyddsmakten och rör utnämning av en generalkommissarie för kulturegendom i enlighet med det i artikel 4 föreskrivna förfarandet. Den på detta sätt utnämnda generalkommissarien skall, om nödvändigt, överlåta till inspektörer

cerned and to their Protecting Powers. He shall send copies to the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, who may make use only of their technical contents.

6. If there is no Protecting Power, the Commissioner-General shall exercise the functions of the Protecting Power as laid down in Articles 21 and 22 of the Convention.

Article 7

Inspectors and experts

1. Whenever the Commissioner-General for Cultural Property considers it necessary, either at the request of the delegates concerned or after consultation with them, he shall propose, for the approval of the Party to which he is accredited, an inspector of cultural property to be charged with a specific mission. An inspector shall be responsible only to the Commissioner-General.

2. The Commissioner-General, delegates and inspectors may have recourse to the services of experts, who will also be proposed for the approval of the Party mentioned in the preceding paragraph.

Article 8

Discharge of the mission of control

The Commissioners-General for Cultural Property, delegates of the Protecting Powers, inspectors and experts shall in no case exceed their mandates. In particular, they shall take account of the security needs of the High Contracting Party to which they are accredited and shall in all circumstances act in accordance with the requirements of the military situation as communicated to them by that High Contracting Party.

Article 9

Substitutes for Protecting Powers

If a Party to the conflict does not benefit or ceases to benefit from the activities of a Protecting Power, a neutral State may be asked to undertake those functions of a Protecting Power which concern the appointment of a Commissioner-General for Cultural Property in accordance with the procedure laid down in Article 4 above. The Commissioner-General thus appointed shall, if need be, entrust to

de uppgifter som skyddsmakternas delegater skall utöva i enlighet med vad som anges i dessa föreskrifter.

inspectors the functions of delegates of Protecting Powers as specified in the present Regulations.

Artikel 10

Utgifter

Lön och utgifter för generalkommissarien för kulturegendom samt inspektörer och experter skall bestridas av den part där de är ackrediterade. Lön och utgifter för skyddsmakternas delegater skall vara föremål för avtal mellan dessa stater och de stater, vars intressen de tillvaratar.

Article 10

Expenses

The remuneration and expenses of the Commissioner-General for Cultural Property, inspectors and experts shall be met by the Party to which they are accredited. Remuneration and expenses of delegates of the Protecting Powers shall be subject to agreement between those Powers and the States whose interests they are safeguarding.

Kapitel II Särskilt skydd

Artikel 11

Improviserade skyddsrum

1. Om en fördragsslutande part under en väpnad konflikt på grund av oförutsedda omständigheter måste inrätta ett improviserat skyddsrum och önskar att detta skall stå under särskilt skydd, skall den genast anmäla detta till en generalkommissarie som är ackrediterad hos den berörda parten.

2. Om generalskommissarien anser att ett sådant steg med hänsyn till omständigheterna och till betydelsen av den kulturegendom som ges skydd i det improviserade skyddsrummet är berättigat, får han bemyndiga den fördragsslutande parten att förse skyddsrummet med det karakteristiska emblem som anges i konventionens artikel 16. Han skall utan dröjsmål meddela sitt beslut till delegaterna från de berörda skyddsmakterna, som var och en inom en tidsfrist av 30 dagar kan beordra att emblemet omedelbart borttas.

3. Så snart delegaterna har tillkännagivit sitt samtycke, eller om tidsfristen på 30 dagar har gått ut utan att någon av de berörda delegaterna har protesterat, och om skyddsrymmet enligt generalkommissariens mening uppfyller de villkor som fastslagits i konventionens artikel 8, skall generalkommissarien anmoda generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur att föra in skyddsrummet i registret över kulturegendom under särskilt skydd.

CHAPTER II Special Protection

Article 11

Improvised refuges

1. If, during an armed conflict, any High Contracting Party is induced by unforeseen circumstances to set up an improvised refuge and desires that it should be placed under special protection, it shall communicate this fact forth-with to the Commissioner-General accredited to that Party.

2. If the Commissioner-General considers that such a measure is justified by the circumstances and by the importance of the cultural property sheltered in this improvised refuge, he may authorize the High Contracting Party to display on such refuge the distinctive emblem defined in Article 16 of the Convention. He shall communicate his decision without delay to the delegates of the Protecting Powers who are concerned, each of whom may, within a time-limit of 30 days, order the immediate withdrawal of the emblem.

3. As soon as such delegates have signified their agreement or if the time-limit of 30 days has passed without any of the delegates concerned having made an objection, and if, in the view of the Commissioner-General, the refuge fulfils the conditions laid down in Article 8 of the Convention, the Commissioner-General shall request the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization to enter the refuge in the Register of Cultural Property under Special Protection.

Artikel 12

Internationellt register över kulturegendom under särskilt skydd

1. Ett internationellt register över kulturegendom under särskilt skydd skall upprättas.

2. Generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur skall föra detta register. Han skall tillställa Förenta Nationernas generalsekreterare och de fördragsslutande parterna kopior av registret.

3. Registret skall indelas i avsnitt, ett för var och en av de fördragsslutande parterna. Varje avsnitt skall delas upp i tre underavsnitt med rubrikerna: skyddsrum, centra för kulturminnesmärken, annan fast kulturegendom. Generaldirektören skall avgöra vilka detaljer varje avsnitt skall innehålla.

Artikel 13

Anmodan om registrering

1. Varje fördragsslutande part kan sända generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur en ansökan om införande i registret av vissa skyddsrum, centra för kulturminnesmärken eller annan fast kulturegendom inom sitt territorium. En sådan ansökan skall innehålla en beskrivning av den plats där kulturegendomen är belägen och ett intyg om att egendomen motsvarar bestämmelserna i konventionens artikel 8.

2. I händelse av ockupation skall ockupationsmakten vara behörig att inge en sådan ansökan.

3. Generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur skall utan dröjsmål sända kopior av ansökningarna om registrering till samtliga fördragsslutande parter.

Artikel 14

Protester

1. Varje fördragsslutande part kan genom en skrivelse ställd till generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur protestera mot registrering av kulturegendom. En sådan skrivelse skall vara honom tillhanda senast fyra månader från den dag då han utsände en kopia av ansökan för registrering.

Article 12

International Register of Cultural Property under Special Protection

1. An "International Register of Cultural Property under Special Protection" shall be prepared.

2. The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall maintain this Register. He shall furnish copies to the Secretary-General of the United Nations and to the High Contracting Parties.

3. The Register shall be divided into sections, each in the name of a High Contracting Party. Each section shall be sub-divided into three paragraphs, headed: Refuges, Centres containing Monuments, Other Immovable Cultural Property. The Director-General shall determine what details each section shall contain.

Article 13

Request for registration

1. Any High Contracting Party may submit to the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization an application for the entry in the Register of certain refuges, centres containing monuments or other immovable cultural property situated within its territory. Such application shall contain a description of the location of such property and shall certify that the property complies with the provisions of Article 8 of the Convention.

2. In the event of occupation, the Occupying Power shall be competent to make such application.

3. The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall, without delay, send copies of applications for registration to each of the High Contracting Parties.

Article 14

Objections

1. Any High Contracting Party may, by letter addressed to the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, lodge an objection to the registration of cultural property. This letter must be received by him within four months of the day on which he sent a copy of the application for registration.

2. I en protest skall skälen för densamma anföras, varvid enda giltiga skäl är

- a) att egendomen inte är kulturegendom,
- b) att egendomen inte uppfyller de villkor som anges i konventionens artikel 8.

3. Generaldirektören skall utan dröjsmål sända en kopia av protesten till de fördragsslutande parterna. Han skall, om så erfordras, inhämta yttrande från den internationella kommittén för minnesmärken, konstnärliga och historiska platser och arkeologiska utgrävningar och även, om han finner det önskvärt, från vilken som helst annan behörig organisation eller person.

4. Generaldirektören eller den fördragsslutande part som ansöker om registrering kan göra de framställningar de anser nödvändiga hos de fördragsslutande parter som protesterat i syfte att söka verka för att protesten dras tillbaka.

5. Om en fördragsslutande part, som i fredstid har ingivit en ansökan om registrering, blir invecklad i en väpnad konflikt innan den berörda kulturegendomen har förts in i registret, skall egendomen genast föras provisoriskt in i registret i väntan på att eventuella protester som kan komma att göras eller som redan har gjorts blir bekräftade, dras tillbaka eller annulleras.

6. Om generaldirektören inom sex månader efter det att protestskrivelsen mottagits inte har erhållit något meddelande från den fördragsslutande part som inkommit med protesten om att protesten har dragits tillbaka, kan den fördragsslutande part som ansöker om registrering begära skiljedom i enlighet med det i följande stycke angivna förfarandet.

7. Begäran om skiljedom får inte inges senare än ett år från den dag då generaldirektören mottagit protestskrivelsen. Var och en av de båda parterna i tvisten skall utse en skiljedomare. När det föreligger mer än en protest mot en ansökan om registrering, skall de fördragsslutande parter som inkommit med protesten gemensamt utse en enda skiljedomare. Dessa två skiljedomare skall utse en överdomare från den internationella lista som är nämnd i artikel 1 i dessa föreskrifter. Om de två skiljedomarna inte kan enas om valet, skall de anmoda presidenten i internationella domstolen att utse en överdomare som inte nöd-

2. Such objection shall state the reasons giving rise to it, the only valid grounds being that:

- (a) the property is not cultural property;
- (b) the property does not comply with the conditions mentioned in Article 8 of the Convention.

3. The Director-General shall send a copy of the letter of objection to the High Contracting Parties without delay. He shall, if necessary, seek the advice of the International Committee on Monuments, Artistic and Historical Sites and Archaeological Excavations and also, if he thinks fit, of any other competent organization or person.

4. The Director-General, or the High Contracting Party requesting registration, may make whatever representations they deem necessary to the High Contracting Parties which lodged the objection, with a view to causing the objection to be withdrawn.

5. If a High Contracting Party which has made an application for registration in time of peace becomes involved in an armed conflict before the entry has been made, the cultural property concerned shall at once be provisionally entered in the Register, by the Director-General, pending the confirmation, withdrawal or cancellation of any objection that may be, or may have been, made.

6. If, within a period of six months from the date of receipt of the letter of objection, the Director-General has not received from the High Contracting Party lodging the objection a communication stating that it has been withdrawn, the High Contracting Party applying for registration may request arbitration in accordance with the procedure in the following paragraph.

7. The request for arbitration shall not be made more than one year after the date of receipt by the Director-General of the letter of objection. Each of the two Parties to the dispute shall appoint an arbitrator. When more than one objection has been lodged against an application for registration, the High Contracting Parties which have lodged the objections shall, by common consent, appoint a single arbitrator. These two arbitrators shall select a chief arbitrator from the international list mentioned in Article 1 of the present Regulations. If such arbitrators cannot agree upon their choice, they shall ask the President of the

vändigtvis behöver väljas från den internationella listan. Den på detta sätt konstituerade skiljedomstolen skall själv fastställa sina procedurregler. Dess beslut skall inte kunna överklagas.

8. Var och en de fördragsslutande parterna kan, när en tvist som den är part i uppstår, förklara att den inte önskar använda det i föregående stycke föreskrivna skiljedomsförfarandet. I sådant fall skall protesten mot en ansökan om registrering av generaldirektören underställas de fördragsslutande parterna. Protesten godkänns endast om så beslutas med två tredjedels majoritet av de röstande fördragsslutande parterna. Omröstningen skall ske genom skriftväxling, om inte generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur anser det nödvändigt att sammankalla ett möte i kraft av de befogenheter som åläggs honom enligt konventionens artikel 27. Om generaldirektören beslutar att voteringen skall ske per korrespondens, skall han anmoda de fördragsslutande parterna att översända sina röster i förseglat kuvert inom sex månader från den dag då de blev anmodade härtill.

Artikel 15

Registrering

1. Generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur skall föra in i registret, under löpande nummer, varje slag av egendom för vilken ansökan om registrering har ingivits, under förutsättning att han inte har mottagit någon protest inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 14 stycke 1.

2. Om en protest framförs, skall generaldirektören utan förfång för bestämmelsen i artikel 14 stycke 5, föra in egendomen i registret endast om protesten återtogs eller inte godkänns i enlighet med bestämmelserna i antingen i stycke 7 eller stycke 8 i artikel 14.

3. Varje gång artikel 11 stycke 3, tillämpas skall generaldirektören föra in kulturegendomen i registret, om han blir anmodad till det av generalkommissariaten för kulturegendom.

4. Generaldirektören skall utan dröjsmål sända en vidimerad kopia av varje i registret

International Court of Justice to appoint a chief arbitrator who need not necessarily be chosen from the international list. The arbitral tribunal thus constituted shall fix its own procedure. There shall be no appeal from its decisions.

8. Each of the High Contracting Parties may declare, whenever a dispute to which it is a Party arises, that it does not wish to apply the arbitration procedure provided for in the preceding paragraph. In such cases, the objection to an application for registration shall be submitted by the Director-General to the High Contracting Parties. The objection will be confirmed only if the High Contracting Parties so decide by a two-third majority of the High Contracting Parties voting. The vote shall be taken by correspondence, unless the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization deems it essential to convene a meeting under the powers conferred upon him by Article 27 of the Convention. If the Director-General decides to proceed with the vote by correspondence, he shall invite the High Contracting Parties to transmit their votes by sealed letter within six months from the day on which they were invited to do so.

Article 15

Registration

1. The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall cause to be entered in the Register, under a serial number, each item of property for which application for registration is made, provided that he has not received an objection within the time-limit prescribed in paragraph 1 of Article 14.

2. If an objection has been lodged, and without prejudice to the provision of paragraph 5 of Article 14, the Director-General shall enter property in the Register only if the objection has been withdrawn or has failed to be confirmed following the procedures laid down in either paragraph 7 or paragraph 8 of Article 14.

3. Whenever paragraph 3 of Article 11 applies, the Director-General shall enter property in the Register if so requested by the Commissioner-General for Cultural Property.

4. The Director-General shall send without delay to the Secretary-General of the United

infört objekt till Förenta Nationernas generalsekreterare, till de fördragsslutande parterna och, på anmodan av den part som ansöker om registrering, till alla andra stater som anges i artiklarna 30 och 32 i konventionen. Införandet i registret blir giltigt trettio dagar efter det att sådana kopior utsänds.

Artikel 16

Strykning ur registret

1. Generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur kan avföra kulturegendom från registret

a) på anmodan av den fördragsslutande part på vars territorium kulturegendomen befinner sig,

b) om den fördragsslutande part som ansökt om registrering har sagt upp konventionen, och uppsägningen har trätt i kraft,

c) i det speciella fall som anges i artikel 14 stycke 5, när en protest har godkänts enligt det förfarande som beskrivs i artikel 14 stycke 7 eller stycke 8.

2. Generaldirektören skall utan dröjsmål till Förenta Nationernas generalsekreterare och alla de stater som har erhållit kopia av införandet i registret sända en vidimerad kopia av annulleringen. Strykningen ur registret skall bli giltig trettio dagar efter det att kopiorna avsänts.

Kapitel III

Transport av kulturföremål

Artikel 17

Förfarande för att erhålla immunitet

1. Den i artikel 12 stycke 1 i konventionen nämnda ansökningen skall sändas till generalkommissarien för kulturegendom. I ansökningen skall anges skälen på vilka den grundar sig, det ungefärliga antalet och betydelsen av de föremål som skall flyttas, platsen där föremålen befinner sig, vart de avses flyttas samt transportmedel, transportväg och föreslagen dag för flyttningen och ges eventuella andra relevanta upplysningar.

2. Om generalkommissarien efter att ha in-

Nations, to the High Contracting Parties, and, at the request of the Party applying for registration, to all other States referred to in Articles 30 and 32 of the Convention, a certified copy of each entry in the Register. Entries shall become effective thirty days after despatch of such copies.

Article 16

Cancellation

1. The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall cause the registration of any property to be cancelled:

(a) at the request of the High Contracting Party within whose territory the cultural property is situated;

(b) if the High Contracting Party which requested registration has denounced the Convention, and when that denunciation has taken effect;

(c) in the special case provided for in Article 14, paragraph 5, when an objection has been confirmed following the procedures mentioned either in paragraph 7 or in paragraph 8 of Article 14.

2. The Director-General shall send without delay, to the Secretary-General of the United Nations and to all States which received a copy of the entry in the Register, a certified copy of its cancellation. Cancellation shall take effect thirty days after the despatch of such copies.

CHAPTER III

Transport of Cultural Property

Article 17

Procedure to obtain immunity

1. The request mentioned in paragraph 1 of Article 12 of the Convention shall be addressed to the Commissioner-General for Cultural Property. It shall mention the reasons on which it is based and specify the approximate number and the importance of the objects to be transferred, their present location the location now envisaged, the means of transport to be used, the route to be followed, the date proposed for the transfer, and any other relevant information.

2. If the Commissioner-General, after taking

hämtat de yttranden han finner lämpliga anser att en sådan flyttning är berättigad, skall han samråda med delegaterna från berörda skyddsmakter angående de åtgärder som föreslås för genomförandet av transporten. Efter sådant samråd skall han underrätta berörda parter i konflikten om flyttningen och därvid ge alla väsentliga upplysningar.

3. Generalkommissarien skall utse en eller flera inspektörer, som skall förvissa sig om att transporten endast omfattar den egendom som anges i ansökan samt att den sker på det sätt som godkänts och är försedd med det karakteristiska emblemet. Inspektören eller inspektörerna skall medfölja transporten till bestämmelseorten.

Artikel 18

Transport till ett annat land

Där transport under särskilt skydd sker till ett annat lands territorium, skall detta inte endast ske enligt konventionens artikel 12 och enligt artikel 17 i dessa föreskrifter utan även enligt följande bestämmelser:

a) medan kulturegendomen befinner sig på en annan stats territorium, skall den staten vara depositarie för egendomen och handha den med samma omsorg som den handhar sin egen kulturegendom av motsvarande betydelse,

b) depositariestatens skall inte återlämna kulturegendomen förrän konflikten upphört. Sådant återlämnande skall ske inom sex månader från den dag då detta begärdes,

c) under de olika transporter och medan kulturegendomen befinner sig på en annan stats territorium, skall den inte kunna beslagas eller avyttras av vare sig den deponerande staten eller depositariestatens. Om kulturegendomens säkerhet det kräver, kan dock depositarien, med den deponerande statens samtycke, ombesörja transport av egendomen till ett tredje lands territorium på de i denna artikel fastställda villkoren,

d) i ansökan om särskilt skydd skall anges att den stat till vilkens territorium flyttningen av egendomen skall ske godtar bestämmelserna i denna artikel.

such opinions as he deems fit, considers that such transfer is justified, he shall consult those delegates of the Protecting Powers who are concerned, on the measures proposed for carrying it out. Following such consultation, he shall notify the Parties to the conflict concerned of the transfer, including in such notification all useful information.

3. The Commissioner-General shall appoint one or more inspectors, who shall satisfy themselves that only the property stated in the request is to be transferred and that the transport is to be by the approved methods and bears the distinctive emblem. The inspector or inspectors shall accompany the property to its destination.

Article 18

Transport abroad

Where the transfer under special protection is to the territory of another country, it shall be governed not only by Article 12 of the Convention and by Article 17 of the present Regulations, but by the following further provisions:

(a) while the cultural property remains on the territory of another State, that State shall be its depositary and shall extend to it a great as measure of care as that which it bestows upon its own cultural property of comparable importance;

(b) the depositary State shall return the property only on the cessation of the conflict; such return shall be effected within six months from the date on which it was requested;

(c) during the various transfer operations, and while it remains on the territory of another State, the cultural property shall be exempt from confiscation and may not be disposed of either by the depositor or by the depositary. Nevertheless, when the safety of the property requires it, the depositary may, with the assent of the depositor, have the property transported to the territory of a third country, under the conditions laid down in the present article;

(d) the request for special protection shall indicate that the State to whose territory the property is to be transferred accepts the provisions of the present Article.

Artikel 19

Ockuperat territorium

När en fördragsslutande part, som ockuperat ett territorium tillhörande en annan fördragsslutande part, transporterar kulturegendom till ett skyddsrum på någon annan plats inom detta territorium utan att ha möjlighet att följa det förfarande som fastställs i artikel 17 i föreskrifterna, skall den ifrågavarande flyttningen inte anses ske i strid med konventionens artikel 4, under förutsättning att generalkommissariern för kulturegendom, efter att ha konsulterat den personal som vanligen handhar föremålen, skriftligen försäkrar att förhållandena nödvändiggör en sådan transport.

Kapitel IV

Det karakteristiska emblemet

Artikel 20

Anbringande av emblemet

1. Hur det karakteristiska emblemet skall placeras och hur synligt det skall sitta överläts till varje fördragsslutande part att bestämma. Det kan anbringas på flaggor eller armbindlar, det kan målas på ett föremål eller visas på annat lämpligt sätt.

2. I händelse av väpnad konflikt och i de fall som anges i artiklarna 12 och 13 i konventionen skall emblemet dock, utan hinder för en mera fullständig utmärkning, anbringas på transportfordon på ett sådant sätt att det i dagsljus är väl synligt från marken och från luften.

Från marken skall emblemet vara synligt

- a) med jämna mellanrum och tillräckligt tätt för att tydligt ange gränserna för ett centrum för kulturminnesmärken under särskilt skydd,
- b) vid ingången till annan fast kulturegendom under särskilt skydd.

Artikel 21

Identifiering av personer

1. De personer som nämns i konventionens artikel 17 stycke 2 punkterna b och c får bära en armbindel med det karakteristiska emblemet, utställt och stämplat av de behöriga myndigheterna.

2. Dessa personer skall ha ett speciellt iden-

Article 19

Occupied territory

Whenever a High Contracting Party occupying territory of another High Contracting Party transfers cultural property to a refuge situated elsewhere in that territory, without being able to follow the procedure provided for in Article 17 of the Regulations, the transfer in question shall not be regarded as misappropriation within the meaning of Article 4 of the Convention, provided that the Commissioner-General for Cultural Property certifies in writing, after having consulted the usual custodians, that such transfer was rendered necessary by circumstances.

CHAPTER IV

The Distinctive Emblem

Article 20

Affixing of the emblem

1. The placing of the distinctive emblem and its degree of visibility shall be left to the discretion of the competent authorities of each High Contracting Party. It may be displayed on flags or armlets; it may be painted on an object or represented in any other appropriate form.

2. However, without prejudice to any possible fuller markings, the emblem shall, in the event of armed conflict and in the cases mentioned in Articles 12 and 13 of the Convention, be placed on the vehicles of transport so as to be clearly visible in daylight from the air as well as from the ground.

The emblem shall be visible from the ground:

- (a) at regular intervals sufficient to indicate clearly the perimeter of a centre containing monuments under special protection;
- (b) at the entrance to other immovable cultural property under special protection.

Article 21

Identification of persons

1. The persons mentioned in Article 17, paragraph 2 (b) and (c) of the Convention may wear an armlet bearing the distinctive emblem, issued and stamped by the competent authorities.

2. Such persons shall carry a special identity

titetskort med det karakteristiska emblemet. På kortet skall anges åtminstone innehavarens efternamn och förnamn, födelsedatum, titel eller rang samt uppdrag. Kortet skall vara försett med innehavarens fotografi och hans namnteckning eller fingeravtryck eller bådadra. Kortet skall vara försett med de behöriga myndigheternas präglade stämpel.

3. Varje fördragsslutande part skall utarbeta sin egen typ av identitetskort med ledning av den modell som bifogas dessa föreskrifter som ett exempel. De fördragsslutande parterna skall sända varandra ett exemplar av den modell som de använder. Identitetskorten skall om möjligt utställas i minst två exemplar, varav det ena skall behållas av den utfärdande staten.

4. De nämnda personerna får inte utan giltigt skäl fråntas identitetskortet eller rätten att bära armbindeln.

PROTOKOLL

De fördragsslutande parterna har enats om följande:

I

1. Varje fördragsslutande part åtar sig att under väpnad konflikt hindra utförsel från ett territorium, som den ockuperar, av kulturegendom av det slag som anges i artikel 1 i konventionen om skydd av kulturegendom under väpnad konflikt, undertecknad i Haag den 14 maj 1954.

2. Varje fördragsslutande part åtar sig att förvara kulturegendom, som direkt eller indirekt förts in till dess territorium från ett ockuperat territorium. Detta skall antingen ske automatiskt vid införseln av egendomen eller, i annat fall, på anmodan av det sistnämnda territoriets myndigheter.

3. Varje fördragsslutande part åtar sig att vid fientligheternas upphörande till det tidigare ockuperade territoriets behöriga myndigheter returnera den kulturegendom som befinner sig på dess territorium, om egendomen har exporterats i strid med den princip som fastställs i stycke 1. Sådan egendom skall aldrig kvarhållas som krigsskadeersättning.

4. Den fördragsslutande part som hade skyldighet att hindra utförsel av kulturegendom från ett territorium som den ockuperar skall betala ersättning till innehavare i god tro av

card bearing the distinctive emblem. The card shall mention at least the surname and first names, the date of birth, the title or rank, and the function of the holder. The card shall bear the photograph of the holder as well as his signature or his fingerprints, or both. It shall bear the embossed stamp of the competent authorities.

3. Each High Contracting Party shall make out its own type of identity card, guided by the model annexed, by way of example, to the present Regulations. The High Contracting Parties shall transmit to each other a specimen of the model they are using. Identity cards shall be made out, if possible, at least in duplicate, one copy being kept by the issuing Power.

4. The said persons may not, without legitimate reason, be deprived of their identity card or of the right to wear the armband.

PROTOCOL

The High Contracting Parties are agreed as follows:

I

1. Each High Contracting Party undertakes to prevent the exportation, from a territory occupied by it during an armed conflict, of cultural property as defined in Article 1 of the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict, signed at The Hague on 14 May, 1954,2

2. Each High Contracting Party undertakes to take into its custody cultural property imported into its territory either directly or indirectly from any occupied territory. This shall either be effected automatically upon the importation of the property or, failing this, at the request of the authorities of that territory.

3. Each High Contracting Party undertakes to return, at the close of hostilities, to the competent authorities of the territory previously occupied, cultural property which is in its territory, if such property has been exported in contravention of the principle laid down in the first paragraph. Such property shall never be retained as war reparations.

4. The High Contracting Party whose obligation it was to prevent the exportation of cultural property from the territory occupied by it, shall pay an indemnity to the holders in

sådan egendom, som skall returneras i enlighet med föregående stycke.

II

5. Kulturegendom som kommer från en fördragsslutande parts territorium och har deponerats av denna på en annan fördragsslutande parts territorium i syfte att skydda föremålen mot de faror som en väpnad konflikt innebär, skall vid fientligheternas upphörande returneras av den sistnämnda parten till de behöriga myndigheterna på det territorium som den kom ifrån.

III

6. Detta protokoll skall vara daterat den 14 maj 1954 och skall fram till den 31 december 1954 vara öppet för undertecknande för alla stater som inbjudits till den konferens som ägde rum i Haag från den 21 april till den 14 maj 1954.

7. a) Detta protokoll skall ratificeras av signatärstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella förfaranden.

b) Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

8. Från dagen för dess ikraftträdande skall detta protokoll vara öppet för anslutning av alla stater som omnämns i stycke 6 och som inte har undertecknat det samt för alla stater som är inbjudna att ansluta sig av styrelsen för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur. Anslutningen skall ske genom deposition av ett anslutningsinstrument hos generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

9. De stater som anges i styckena 6 och 8 kan i samband med undertecknande, ratifikation eller anslutning förklara att de inte vill vara bundna av bestämmelserna i avsnitt I och II i detta protokoll.

10. a) Detta protokoll träder i kraft tre månader efter det att fem ratifikationsinstrument har deponerats.

b) Därefter träder det i kraft för varje fördragsslutande part tre månader efter deponeringen av dess ratifikations- eller anslutningsinstrument.

good faith of any cultural property which has to be returned in accordance with the preceding paragraph.

II

5. Cultural property coming from the territory of a High Contracting Party and deposited by it in the territory of another High Contracting Party for the purpose of protecting such property against the dangers of an armed conflict, shall be returned by the latter, at the end of hostilities, to the competent authorities of the territory from which it came.

III

6. The present Protocol shall bear the date of 14 May, 1954 and, until the date of 31 December, 1954, shall remain open for signature by all States invited to the Conference which met at The Hague from 21 April, 1954 to 14 May, 1954.

7. (a) The present Protocol shall be subject to ratification by signatory States in accordance with their respective constitutional procedures.

(b) The instruments of ratification shall be deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

8. From the date of its entry into force, the present Protocol shall be open for accession by all States mentioned in paragraph 6 which have not signed it as well as any other State invited to accede by the Executive Board of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

9. The States referred to in paragraphs 6 and 8 may declare, at the time of signature, ratification or accession, that they will not be bound by the provisions of Section I or by those of Section II of the present Protocol.

10. (a) The present Protocol shall enter into force three months after five instruments of ratification have been deposited.

(b) Thereafter, it shall enter into force, for each High Contracting Party, three months after the deposit of its instrument of ratification or accession.

c) Det fall som avses i artiklarna 18 och 19 i konventionen om skydd av kulturegendom i händelse av väpnad konflikt, undertecknad i Haag den 14 maj 1954, skall medföra omedelbart ikraftträdande av ratifikation och anslutningar som deponerats av parterna i konflikten före eller efter fientligheternas eller ockupationens början. I sådana fall skall generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur sända de underrättelser som avses i stycke 14 på snabbast möjliga sätt.

11. a) Varje stat som är part i protokollet den dag det träder i kraft skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa dess faktiska tillämpning inom sex månader från ikraftträdandet.

b) Denna period skall vara sex månader från dagen för deponering av ratifikations- eller anslutningsinstrument för alla stater som deponerar sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument efter protokollets ikraftträdande.

12. Varje fördragsslutande part kan vid ratifikation eller anslutning eller när som helst därefter genom en underrättelse ställd till generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur förklara att detta protokoll skall utvidgas till att gälla för alla eller några av de territorier för vars internationella förbindelser den ansvarar. Den nämnda underrättelsen skall få verkan tre månader från dagen för mottagandet.

13. a) Varje fördragsslutande part kan på sina egna vägnar eller för varje territorium för vars internationella förbindelser den ansvarar säga upp detta protokoll.

b) Uppsägningen skall ske genom ett skriftligt dokument, som skall deponeras hos generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

c) Uppsägningen träder i kraft ett år efter mottagandet av den skriftliga uppsägningen. Om emellertid den uppsägande parten vid utgången av denna tid är invecklad i en väpnad konflikt skall uppsägningen inte träda i kraft förrän fientligheterna upphört eller förrän hemvändandet av kulturföremål har fullföljts, om detta äger rum senare.

14. Generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur skall underrätta de stater som avses i styckena 6 och 8 samt Förenta Nationerna om deponering av alla ratifikations-, anslutnings- och godkännandeinstrument som anges i

(c) The situations referred to in Articles 18 and 19 of the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict, signed at The Hague on 14 May, 1954, shall give immediate effect to ratifications and accessions deposited by the Parties to the conflict either before or after the beginning of hostilities or occupation. In such cases, the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall transmit the communications referred to in paragraph 14 by the speediest method.

11. (a) Each State Party to the Protocol on the date of its entry into force shall take all necessary measures to ensure its effective application within a period of six months after such entry into force.

(b) This period shall be six months from the date of deposit of the instruments of ratification or accession for any State which deposits its instrument of ratification or accession after the date of the entry into force of the Protocol.

12. Any High Contracting Party may, at the time of ratification or accession, or at any time thereafter, declare by notification addressed to the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, that the present Protocol shall extend to all or any of the territories for whose international relations it is responsible. The said notification shall take effect three months after the date of its receipt.

13. (a) Each High Contracting Party may denounce the present Protocol, on its own behalf, or on behalf of any territory for whose international relations it is responsible.

(b) The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

(c) The denunciation shall take effect one year after receipt of the instrument of denunciation. However, if, on the expiry of this period, the denouncing Party is involved in an armed conflict, the denunciation shall not take effect until the end of hostilities, or until the operations of repatriating cultural property are completed, whichever is the later.

14. The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall inform the States referred to in paragraphs 6 and 8, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, accession or acceptance provided

styckena 7, 8 och 15 och om de underrättelser och uppsägningar som anges i styckena 12 och 13.

15. a) Detta protokoll kan revideras om mer än en tredjedel av de fördragsslutande parterna anholder därom.

b) Generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur skall sammankalla en konferens för detta ändamål.

c) Ändringar i detta protokoll träder i kraft först sedan de enhälligt har antagits av de fördragsslutande parter som är representerade på konferensen och godkänts av varje fördragsslutande part.

d) De fördragsslutande parternas godtagande av ändringar i detta protokoll, som har antagits av den i punkterna b och c nämnda konferensen, skall ske genom deponering av ett formellt instrument hos generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

e) Efter ikraftträdandet av ändringar i detta protokoll skall endast protokollets text i sin reviderade version vara öppen för ratifikation och anslutning.

I enlighet med artikel 102 i Förenta Nationernas stadga, skall detta protokoll registreras i Förenta Nationernas sekretariat på anmodan av generaldirektören för Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat detta protokoll.

Upprättat i Haag den 14 maj 1954 på engelska, franska ryska och spanska, vilka alla texter har samma giltighet, i ett enda exemplar som skall deponeras i arkivet hos Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur och vidimerade kopior skall tillställas alla stater som avses i styckena 6 och 8 och till Förenta Nationerna.

for in paragraphs 7, 8 and 15 and the notifications and denunciations provided for respectively in paragraphs 12 and 13.

15. (a) The present Protocol may be revised if revision is requested by more than one-third of the High Contracting Parties.

(b) The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall convene a Conference for this purpose.

(c) Amendments to the present Protocol shall enter into force only after they have been unanimously adopted by the High Contracting Parties represented at the Conference and accepted by each of the High Contracting Parties.

(d) Acceptance by the High Contracting Parties of amendments to the present Protocol, which have been adopted by the Conference mentioned in subparagraphs (b) and (c), shall be effected by the deposit of a formal instrument with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

(e) After the entry into force of amendments to the present Protocol, only the text of the said Protocol thus amended shall remain open for ratification or accession.

In accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations, the present Protocol shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

IN FAITH WHEREOF the undersigned, duly authorized, have signed the present Protocol.

DONE at The Hague, this fourteenth day of May, 1954, in English, French, Russian and Spanish, the four texts being equally authoritative, in a single copy which shall be deposited in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, and certified true copies of which shall be delivered to all the States referred to in paragraphs 6 and 8 as well as to the United Nations.

